DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P, NEGYEDÉVRE 7 P, FÉLÉVRE 14 P, ÉVENTE 26 PENGŐ
EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR

LI. ÉVFOLYAM, 254. SZÁM. *Debrecen, 1936 november 6 péntek* ÁRA 10 FILLÉR

Egy választás Amerikában

Az aranyos kedélyű Mikszáth Kálmánnak egyik pompás írása viseli ezt a címet: Egy választás Magyarországon. A régi békebeli Magyarország gondtalan életét vetíti az olvasó elé. Aztán a közelmultban többször egymásután olvashattunk írásokat, melyeknek szintén azt a címet lehetett volna adni: Egy választás Magyarországon. Ezek az írások azonban már cseppet sem kedélyesek, sőt komor, sokszor elképesztő valóságot tártak fel arról, hogy miként megy, miként folyik egy választás Magyarországon. Az adatokat a legmagasabb bírói testület, a közigazgatási bíróság szolgáltatta a szigorú tárgyilagosság és igazságkeresés, a megközelíthetetlen objektivitás ténybeli megállapításaival.

Az elmúlt napokban Amerikában folyt le egy választás, Jelentőségében bizonyára nagyobb, mint például egy magyarországi képviselőválasztás, hiszen ott arról volt szó, hogy ki legyen az Egyesült Államok feje három évre. Az elnökválasztás Amerikában a legnagyobb esemény és különösen az volt most, mikor az dőlt el, hogy Roosevelt gazdasági reformjait helyesli a nép. A választási agitáció igazán »amerikai mereteket« öltött, a választás lázában égett egész Amerika, minden ok megvolt arra, hogy a szenvedélyek a végsőkig fokozódjanak és mégis nyoma sem volt a gyűlölködésnek, hajszának, erőszaknak és más hasonló jelenségeknek.

Sőt, ellenkezőleg! Az amerikai választási légkört legjobban jellemzi az a táviratváltás, melyet a két szemben álló elnökjelölt váltott egymással pár perccel azután, hogy a választás eredménye eldőlt. Roosevelt és Landon között óriási elvi és programbeli differenciák állanak fent. Más elvek, más eszmék, más politika, más gazdasági program. Szöges ellentétben állanak egymással. És mégis, a választás eredmények eldőlte után nyomban táviratot küldött Landon ellenfelének. Érdemes ezt a táviratot ideiktatni: »Az amerikai nép döntött. Ezt a döntést minden amerikai állampolgár elfogadja és mindnyájan együtt akarunk dolgozni országunk javára. Fogadja őszinte jókívánataimat.« Roosevelt pedig a következő távirattal válaszolt: »Bízom benne, hogy minden amerikai egyesülni fog a közjó érdekében.«

Ime, egy választás Amerikában! Hol tisztán csak az eszmék és programok mérkőznek. Hol a választás után egymásnak kezet nyujtanak a legnagyobb ellenfelek, hol nincs retorzió a választás után a más pártállásúakkal szemben, hol az eladdig ellenfelek rögtön egymásra találnak és készségüket nyilvánítják az együttműködésre.

Távol van tőlünk Amerika, mint fentebb említettük, nem is lehetne párhuzamot vonni az amerikai elnökválasztás és egy magyarországi képviselőválasztás között. De a jót el lehet tanulni akármilyen messziről is, minden párhuzamban állítás nélkül is követni lehet azt a szellemet, mely az amerikai állampolgárt áthatja — még választás idején is.

Milyen szép és alkotmányos felfogás, hogy az ellenfelek is minden fenntartás nélkül belenyugszanak a választás eredményében. Miért van ez így? *Mert a választás titkos, mert mentes minden erőszakos cselekedettől.* A szemben álló ellenfelek nem legyőzni, hanem megnyerni igyekszenek egymást. Ezért fogadják megnyugvással az eredményt az ellenfelek is, mert tudják, hogy a nép akarata nyilvánult meg, mely előtt meg kell hajolni.

Egy kis amerikai szellem bizony nálunk is felférne, különösen választás idején!

Eden elismeri, hogy lehetetlen a statusquot fentartani

Anglia kívánja a szorosabb együttműködést Németországgal és az angol-olasz viszony megjavitásá t— Biztosan és szilárdan megalapozott európai elrendezés Anglia életbevágó érdeke

London, nov. 5. Az angol alsóházban az interpellációk befejeztével **Eden** külügyminiszter kezdte meg nagy érdeklődéssel várt beszédét.

— Mindnyájan aggodalommal érezzük — mondotta — a nemzetközi helyzet komolyságát. Bizonyos körökben divatba jött a népszövetség gunyolása, de reméljük és bizonyitani akarjuk, hogy ez a gunyolódás indokolatlan.

A népszövetség ma nem az a szervezet, amelynek látni szenők.

A valóságok felismeréséhez tartozik annak megállapitása, hogy a **népszövetség elvei** ma a lehető legjobbak a nemzetközi ügyek szabályozására. Az angol népszövetségi reformjavaslatok nem érintik a népszövetség alapszervezetét és céljuk két irányu javitás: 1. hogy **lehetővé tegyük, hogy a népszövetség a lehető leggyorsabban járjon el bármely vitában** és 2. a második reform pedig a népszövetség ellen emelt arra a vádra vonatkozik, amely szerint a népszövetséget kizárólag a statusquo fenntartására használják. Már **magában az okmányban belátták**, hogy

lehetetlen a statusquot minden időkre fenntartani és a népszövetség által kiküldött bizottságnak az a feladata, hogy a népszövetség jövendő politikájának ezt a vonatkozását fontolja meg.

— Ami Anglia viszonyát a külhatalmakhoz illeti: viszonyunk a francia kormánnyal most nagyon szoros és szivélyes. Amit Franciaországra mondottam, az áll Belgiumra is. Belgium biztositott bennünket, hogy állja érvényben levő kötelezettségeit.

Németország részéről ismételten hangoztatták azt a kívánságot, hogy a német kormány szorosabb együttműködést kiván Angliával. Ezt a kívánságot Angliában szintén viszonozzák. (Éljenzés.)

Anglia azonban a barátság felajánlását minden országgal szemben, beleértve Németországot is, két feltételhez köti: hogy *ez a barátság nem lehet kizárólagos és hogy nem irányulhat mások ellen.*

— A legfontosabb kérdés a világ kereskedelmi forgalmának növelése. Az angol-olasz viszony romlása annak tulajdonitható, hogy Anglia igyekszik népszövetségi kötelezettségeit teljesiteni. Ez soha nem volt angol-olasz vita. Amig ezt Olaszországban nem ismerik fel, addig ez a félreértés ártani fog viszonyunknak.

Válasz Mussolini beszédére

Eden ezután részletesen idézte Mussolini milánói beszédének Angliára vonatkozó és főként a földközitengeri úttal foglalkozó kitételét. A Földközi-tenger nem puszta útmegrövidités, hanem közlekedési főút.

Nem vonjuk kétségbe Mussolini szavait, hogy Olaszország számára a Földközi-tenger maga az élet, de állitjuk, hogy a közlekedés szabadsága a Földközi-tengeren az angol birodalom nemzetei számára is létérdek, a szó legteljesebb értelmében. A multban a két ország érdekei nem voltak ellentétesek, hanem egymást kölcsönösen kiegészitették. Őszintén kivánjuk, hogy a jövőben is ez a viszony álljon fenn.

Tudomásul vesszük és örömmel üdvözöljük Mussolini ama kijelentését, hogy Olaszország nem szándékozik ezt az utat fenyegetni, vagy megszakitani. Ez nekünk sem áll szándékunkban.

A távolkeleti helyzet áttekintése után Eden a következő fejtegetésekkel fejezte be beszédét:

— Eléggé komoly képet festettem a nemzetközi helyzetről, de nem tartom elkerülhetetlennek a katasztrófát. Bizom abban, hogy Európa jövendő békéje jórészt csak attól a szereptől függ, amelyet Anglia játszani fog.

Biztosan és szilárdul megalapozott európai elrendezés Anglia életbevágó érdeke.

Azonban ezt az elrendezést nem hozhatjuk létre, ha szándékaink nem szilárdak és haderőnk nem hatalmas. A fegyverkezéseket korlátozó megegyezés nélkül sohasem lesz tartós világbéke. Ma azonban a világnak majdnem minden nemzete és Európának minden nemzete lázasan fegyverkezik.

Meglehet, hogy ez az emberi ostobaság jele.

Én legalább a magam részéről így gondolom. De az a kérdés, hogy Angliának mit kell ilyen körülmények között tenni. Nézetem szerint az a feladatunk, hogy 1. igyekezzünk a világot a béke ösvényére visszaterelni a nemzetközi világrend tiszteletbentartása útján és 2. vagy fejlesszük haderőnket. A mai viszonyok között Anglia fegyvereinek ereje döntően fontos a béke fenntartására. Programunk három főeleme a következő: *1. A Népszövetség tekintélyének növelése, 2. az európai elintézést célzó tárgyalások, 3. Anglia felfegyverzése.* Ehhez a feladathoz nem csüggedéssel, hanem az elhatározás szellemében fogunk, hogy céljainkat megvalósitsuk.

AZ UTOLSÓ IDŐ
A VILÁGHÁBORÚ ELHÁRITÁSÁRA

Legelőbb *Dalton* volt munkás-

Gyári áron beszerezhető a tiszántuli főlerakatnál

Kontsek Géza k. rt.
Debrecen, Kossuth u. 15

Nagyobb vételnél kedvezményes árak és feltételeik

párti államtitkár, a munkáspárti ellenzék vezére foglalkozott Eden külügyminiszter beszédével és kijelentette, hogy az ellenzék ismét csalódott s a mai beszéd ellenére sem meri remélni, hogy a kormánynak végleges külpolitikája van.

Mander az ellenzéki szabadelvüek nevében tiltakozott az ellen, hogy a locarnói értekezleten szabadkezet engedjenek Németországnak Szovjet-Oroszország vagy Csehország korlátlan megtámadására.

Churchil valamennyi békeszerető nemzet egyesítését sürgette a Népszövetségben az egyetemes biztonság megvalósítása érdekében. *Azt hiszi, hogy az eljövendő 12 vagy 18 hónap nyujtja az utolsó alkalmat az újabb világháború elhárítására.*

Mussolini válasza Darányi táviratára

Mussolini olasz miniszterelnök Darányi Kálmán miniszterelnökhöz a következő táviratot intézte:

Nagyon értékelem Nagyméltóságod táviratát, melyet milánói beszédem alkalmából a nemes magyar nemzet nevében hozzám intézett. Különösen hálás vagyok azokért az érzelmekért, melyeket tolmácsolni szíves volt és amelyekért őszinte barátsággal mondok köszönetet.

Csökken a szegénysegélyezésre szükseges összeg nagysága

A társadalmi ínségbizottság dr *Balogh Sándor* tanácsnok elnöklésével csütörtökön délelőtt a városháza tanácstermében ülést tartott. *Deseő Emil* szegényügyi biztos referált a bizottságnak a szegénysegélyezés ügyeiről.

Érdekes volt az a megállapítása, illetőleg bejelentése, hogy a közsegélyezettek számára kifizetett összeg csökken, a legutóbbi hónapban mindössze 6242 pengőt tett ki. Hatvannal kevesebb a közsegélyezettek száma, aminek a magyarázata az, hogy többen meghaltak, vagy szegényházban nyertek elhelyezést, néhányat pedig a főispánné az intelligens szegények otthonában helyezett el.

A mult havi ülés óta 153 személynek összesen 476 pengő segélyt fizettek ki, leginkább a kilakoltatottakat támogatták és azoknak, akik nem tudtak jegyet váltani, vasúti költséget adtak. Erre a célra 600 pengőt irányoztak elő, de csak 476 pengőre volt szükség, tehát az előirányzat itt is nagyobb volt, mint a tényleg igénybe vett összeg.

A bizottság ezeket a bejelentéseket tudomásul vette és utána egyenként tárgyalták meg a folyósitandó segély kiutalásokat.

Háziasszonyok dicsősége a BŐDE-féle husból készült: levesek, sültek és egyéb husos ételek.

Szerdán kezdődnek a bécsi tárgyalások, aztán Ciano olasz külügyminiszter Budapestre jön

Róma, november 5. Ciano gróf külügyminiszter szombaton Bécsbe utazik, ahol november 12-én estig tartózkodik. Innen Ciano gróf Budapestre utazik tovább, ahova 13-án reggel érkezik meg.

Budapest, november 5. Szerdán kezdődik meg Bécsben *Olaszország, Magyarország és Ausztria külügyminisztereinek hármas tanácskozása*. A bécsi hármas tanácskozásra *Kánya Kálmán* külügyminiszter hétfőn utazik el.

A három állam külügyminisztereinek bécsi találkozása után gróf Ciano olasz külügyminiszter Budapestre jön és három napot tölt a magyar fővárosban. Ciano gróf legutóbb az olasz kormányt képviselte Gömbös Gyula temetésén, de akkor hivatalos megbeszélésekre nem került sor. Ezúttal a bécsi hármas tanácskozás után az olasz külügyminiszter, aki Mussolini veje, hivatalos megbeszélések céljából érkezik Budapestre és kihallgatáson jelenik meg Horthy Miklós kormányzónál.

Az államfőnél való tisztelgés hivatalos aktusán kivül Ciano gróf Budapesten folytatja megbeszéléseit Kánya Kálmán külügyminiszterrel.

Ciano gróf feleségével, Mussolini Eddával érkezik Budapestre és kíséretében lesznek az olasz külügyminiszteriumnak mindazok a magasrangú tisztviselői, akik résztvesznek Bécsben a szerdán kezdődő hármas külügyminiszteri megbeszélésen.

Horthy Miklós kormányzó Ciano gróf kihallgatása után dezsönét ad. Colonna herceg budapesti olasz követ ebédet ad Ciano gróf tiszteletére.

Horthy kormányzó az olasz király vendége lesz Rómában

Az olaszországi ut programja.

Ciano gróf budapesti látogatása alkalmából szóba kerülnek Horthy Miklós kormányzó, Darányi Kálmán miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter római utazásának részletkérdései is.

Horthy Miklós kormányzó, aki feleségével, Darányi miniszterelnökkel és Kánya Kálmán külügyminiszterrel november második felében utazik Rómába, *az olasz király vendége lesz Olaszországban*. A vendéglátás során természetesen alkalma lesz találkozni a Duceval is.

Mussolinit a Palazzo Veneziában meglátogatja Darányi Kálmán miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter és ennek a látogatásnak során az olasz-magyar barátság szellemében az olasz és a magyar kormányfő kölcsönösen megbeszélik a két országot érintő gazdasági és politikai kérdéseket.

A már nagyvonásokban összeállított római programban szerepel Horthy Miklós kormányzó látogatása III. Viktor Emánuel kastélyában, a Pianoro palotában, amely Torino mellett van.

x A „Csalfa délibáb" cimü rendkivül érdekes regény kapható a könyvkereskedésekben. Ára 80 f.

Ciano gróf érkezése és a magyar-jugoszláv viszony

Gróf Bethlen István olaszországi előadása.

A Corriere della Sera legújabb száma hosszabb, budapesti keltezésü tudósításban foglalkozik a Duce beszédének magyarországi visszhangjával, Horthy Miklós kormányzó küszöbönálló római látogatásával és azokkal a kombinációkkal, amelyeket gróf Ciano olasz külügyminiszter pár nap múlva bekövetkező budapesti látogatásához fűznek magyar politikai körökben.

Galeazzo Ciano november 13—16-ig terjedő budapesti tartózkodása alatt — irja a Corriere della Sera — a magyar kormányférfiakkal együtt megvitatásra kerülnek mindazok a kérdések, amelyek közvetlenül érintik a két országot és *alaposan szemügyre veszik Magyarország viszonyát a szomszéd államokkal, elsősorban Jugoszláviával.* Amennyiben Olaszország és Jugoszlávia közt nem csupán normális viszony, hanem barátságos légkör keletkezik, vagyis amennyiben az adriai helyzetet kereskedelmi szempontból is rendezik, úgy ez csak előnyös lehet a magyar-jugoszláv viszonyt illetően is. Ezzel kapcsolatban — irja a Corriere — alapos reményeket fűznek az olasz közvetítéshez Magyarország és Jugoszlávia között.

Hogy az olasz-magyar együttmüködés képe teljes legyen, közli az olasz lap azt is, hogy *gróf Bethlen István volt magyar miniszterelnök, aki elsőnek vetette meg a magyar külpolitika alapjait, amikor a fasiszta Olaszország felé tájékozódott*, december 15-én Milánóba utazik és ott a külpolitikai intézetben előadást tart »*Magyarország és a Dunamedence*« címen.

Romániában attól tartanak, hogy Jugoszlávia és Olaszország között megegyezés történt a revizió kérdésében

A román vasgárda vezére emlékiratot intézett a román királyhoz.

Bukarest, nov. 5. Codreanu, a vasgárda vezére, emlékiratot intézett Károly királyhoz, amelyben többek között ezeket mondotta:

Titulescu a legnagyobb bünt követett el azzal, hogy Romániát a megtorlásokban való részvételre szoritotta. **Mussolini utolsó beszédét Codreanu fájdalmas válasznak tekinti a román külpolitika gyülölködésére és áskálódására.** Az ifju generáció kötelessége, — folytatta az emlékirat, hogy ujjal mutasson azokra, akik Romániát arra az utra vezették, amely a halálhoz vezet.

A román politikai élet egyébként teljes egészében Mussolini beszéde körül zajlott. A szélső demokrata lap, a Zorile azt irja, hogy ami itt a milánói beszédben bujkál, egy kissé furcsa és Jugoszlávia részéről magyarázatra szorul. Jugoszláviát a román közvélemény egyébként is azzal gyanusitja, hogy ki akar ugrani a kisantantból és különbözőképpen kommentálják egy idő óta Jugoszlávia és Magyarország között láthatólag kialakuló jó viszonyt. Itt tehát az a gyanu jut napfényre, mintha Jugoszlávia és Olaszország között olyan messzemenő megegyezések történtek volna, amelyek **a revíziót is magában foglalnák más utódállamok rovására.**

Általában azt hiszik, hogy a román politika válságos helyzetbe jutott.

Halász Lászlót Amerikába szerződtették

Halász László ismert debreceni származásu dirigens újabb karrierjéről adnak hirt a budapesti lapok. Halász László, ki az idén a »Mesterdalnokok« salzburgi előadását tanitotta be, Amerikába szerződött. Hosszabb szerződés köti le amerikai nagyvárosokba és csak a jövő év végén a salzburgi ünnepi játékokra tér vissza Európába. Halász László az elmúlt napokban itthon járt, hogy családjától és rokonaitól ebücsüzzék.

A nemzeti csapatok Madrid kapui előtt

Egymásután foglalják el a főváros közelében levő községeket

Burgos, nov. 5. Quiepo de Llano tábornok a sevillai rádió által közvetített haretéri beszámolójában közölte, hogy a felkelők **Mostolesnél visszaverték a köztársaságiak** ellentámadását és nyolc szovjetgyártmányu harcikocsit zsákmányoltak. **A felkelők elérkeztek a Madrid előtt fekvő Cababacnhelig.** A kormánycsapatok a Madrid határában levő Casa de Campóig vonultak vissza. A felkelők repülői egészen alacsonyra szállva lelőcsapatok a menekülő kor . . . csapatokra és nagy pusztitást végeztek soraikban. Most már Leganes, a Madrid felé vezető városi vasutvonal kiinduló pontja is a felkelők kezen van.

A felkelő csapatok folytatják gyors előretörésüket és már csak egy kilométernyire vannak Cuatro Vientos repülőterétől.

A déli arcvonalon a felkelők ugyancsak folytatják előrenyomulásukat és szerdán délután megszállották Getafe repülőterét, valamint Getafe és Cerro de los Angeles községeket.

Madrid, nov. 5. A felkelő csapatok a getafei repülőtér birtokbavétele után **benyomultak Carabanchel külvárosába, amely már Madrid városhoz tartozik. A felkelők tüzérsége ugyanakkor lőni kezdte a többi külvárosokat.**

A külváros elfoglalásával járó uccai harcokkal megkezdődött a halálos birkózás Madridért. A felkelők benyomulása a centrumtól jelentékeny távolságban levő külvárosba még nem jelenti a főváros birtokbavételét, annál kevésbé, mert a köztársasági csapatok **felkészültek a legelkeseredettebb uccai harcra is.**

A délutáni órákban elkeseredett harc folyt a Cuatro Vientos repülőtér birtokáért.

MADRID ELŐTTI HÁROM KÖZSÉG KIÜRITÉSÉT BEISMERI A MADRIDI KORMÁNYJELENTÉS

Marid, nov. 5. A madridi kormány délelőtt a következő hivatalos jelentést adta ki:

A madridi szakaszon heves harcok folytak. **Csapataink kénytelenek kiüriteni Leganes, Alcorcon és Getafe községeket.** Repülőink bombákat vetettek az ellenség tüzérségi állásaira s csapataira. Az ellenséggel vivott légiharcban a felkelők öt repülőgépe kigyulladt s **az egyik repülőgép lezuhant.** Az ellenség repülői igen élénk tevékenységet fejtettek ki. A felkelő repülőgépek többször elrepültek Madrid, valamint a Siera hegység felett. A kormánycsapatok Guadamaránál visszaverték az ellenség támadásait. Lelőttünk két repülőgépet, amely reggel elrepült Madrid felett.

A KORMÁNYCSAPATOK TÁMADÁSÁT A NEMZETIEK VISSZAVERTÉK ÉS ELLENTÁMADÁSBA MENTEK ÁT

Rabat, nov. 5. A sevillai rádióállomásl esütörtökön délután a következőket közli: **Szerdán a madridi arcvonalon nagy élénkség uralkodott. Az éj leszálltakor a kormánycsapatok heves támadást intéztek Torreon ellen. A támadást a nemzetiek visszaverték. Reggel a felkelők támadtak. Getafe és Leboneş községnél a vörös csapatok sok halottat és sebesültet hagytak hátra.**

A halálvonat fülkéjében is tagad a gyilkossággal vádolt diák

Leoben, november 5. Strasser Károly bünperének esütörtöki harmadik tárgyalási napján *helyszini szemlét tartottak a leobeni pályaudvaron.* A román államvasutak a tárgyalás tartamára Leobenbe küldték azt a vagont, amelyben a gyilkosság történt. Résztvett a helyszini szemlén a gyorsvonat vezetője is, aki elmondotta, hogy a kritikus időben 50 kilométeres sebességgel haladt. A bíróság elsősorban azt akarta tisztázni a helyszini szemle során, megállja-e helyét a vádlottnak az a vallomása, hogy *amikor Farcaseanu asszony eltünt a vonatból, ő kint tartózkodott a toalettfülkében, ahova nem hallatszott semmiféle segélykiáltás.*

Ezután a bíróság rekonstruálni akarta, hogyan lökték ki Farcaseanu asszonyt az ablakon át.

Az áldozat szerepét ugyanolyan növésü asszony játszotta el, mint amilyen Farcaseanu asszony volt. Az elnök felszólította Strassert, hogy jó erősen lökje oldalba az asszonyt. Strasser csak vonakodva teljesiti az utasitást és folyton azt hangoztatja, hogy vele ugyan hiába próbálkoznak, hiszen nem ő a gyilkos. Végül mégis rászánja magát és úgy oldalba löki az asszonyt, hogy az majdnem kiesne az ablakból, ha két fegyőr nem fogná lent a lábát, *továbbra is azt állitja, hogy ő semmiesetre sem lökte ki Farcaseanu asszonyt*, mert a kritikus időben a toalettfülkében volt.

A helyszini szemle befejezése után a bíróság visszatért a törvényszék épületébe és megkezdte az elmeszakértők kihallgatását. A főtárgyalás pénteken már véget is ér és az ítéletet előreláthatóan pénteken a kora délutáni órákban hirdetik ki.

Óriási siker a legujabb magyar film:

Nászut féláron

Csupa ötlet, vidámság, zene!

Csodaszép olaszországi felvételek!

Főszereplők:

Kabos - Jávor - Ágay Irén - Erdélyi Mici

Előadások: 5—7—9 órakor

Vígszinház

Urmánczy Nándor felgyógyul

Budapestről jelentik: Urmánczy Nándor állapota az utóbbi napokban tovább javul. Az állandó orvosi vizsgálat megállapitotta, hogy a nagybeteg a gyógyulás utján van és az utóbbi napok reményt nyujtanak arra, hogy hamarosan, mütéti beavatkozás utján, a sulyos roncsolást előidéző golyót el lehet távolitani a nyak szirtből. Bakay professzor utaitására a nagybeteg ágyánál csak családtagjai tartózkodhatnak. Az utóbbi napokban Urmánczy Nándor hosszabb-rövidebb időre visszanyerte eszméletét, de utána ismét mély, nyugodt álomba merült.

Nagyobb öröm lesz a családban

DR OETKER-féle SÜTŐPOR VAN A KALÁCSBAN

ára: 12 fillér

Horthy Miklós kormányzó Debrecenen utazott keresztül

Szerda éjszaka vitéz nagybányai **Horthy** Miklós kormányzó különvonatán Debrecenen utazott át.

A különvonat éjfélután pár perccel futott be a debreceni pályaudvarra. Az állomásfőnökség nemsokkal előbb kapott értesitést, hogy a kormányzó vonata már elhagyta Hajduszoboszlót s rövid idő alatt Debrecenbe érkezik. Nyomban megtették a szokásos intézkedéseket. Értesitették a rendőrséget s a hatóság kirendelt emberei a vasuti szolgálatban levő forgalmi tisztekkel sorfalat állva, feszes tisztelgéssel fogadták a befutó különvonatot.

A különvonat a második vágányon állt meg s mintegy öt percet vesztegelt Debrecenben. Vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó utiruhájában kilépett a szalonkocsiból, barátságosan fogadta a tisztelgéseket s néhányszor végigsétált a perronon. Majd ismét elfoglalta helyét a kocsiban s a különvonat kigördült a debreceni állomásról.

A vonat Nyiregyháza irányában távozott. Értesülésünk szerint Horthy kormányzó Ujfehértó határában vesz részt vadászaton.

Roosevelt világpolitikai jelentőségü akcióra készül

Terv a világgazdasági helyzet fellendítésére.

Washington, november 5. Roosevelt elnök választási győzelmét a Fehér Ház köreiben érthetően nagy lelkesedéssel fogadták. Ezekben a körökben hangoztatják, hogy az elnökválasztásnak ezúttal óriási világpolitikai jelentősége van, mert *Roosevelt elnök nagyszabásu világpolitikai jelentőségü akcióra készül.*

Az elnök megbizásából *Hull* külügyi államtitkár az eddiginél fokozottabb mértékben igyekszik majd *az amerikai békepolitikát érvényre juttatni és részletes terveket dolgozott ki a világgazdasági helyzetének fellendítésére.*

Hull külügyi államtitkár — igy mondják a Fehér Házban —, amint visszatér Buenos-Airesből, ahol a pánamerikai konferencián vesz részt, *tárgyalásokat kezd az országok egész sorával uj kereskedelmi szerződések megkötése céljából.* Az amerikai kormány valutapolitikai tekintetben folytatja majd eddigi törekvését, hogy *a valuták tartós stabilizálásának fenntartásában a többi állammal együttmüködjék.*

New-York, november 5. Csütörtök estig 106.064 választási kerület eredménye vált ismeretessé a 132.772 közül. *Roosevelt 24 millió 935.134 szavazatot kapott, Landon pedig 15 millió 533.420 szavazatot.* A demokratáknak 334 képviselőjük lett a Házban a 435 közül. A szenátusban pedig 75 szentoruk 96 közül.

Kosztolányi Dezső temetése

Budapest, november 5. A magyar irodalmi világ gyásza kisérte utolsó útjára a modern magyar irodalom nagy halottját, **Kosztolányi Dezsőt**, a Kerepesi úti temetőben. A temetési szertartást Almássy József lelkész végezte, s közreműködött az Operaház tagjaiból alakult férfikar. A Pesti Hirlap szerkesztősége nevében **Benda Jenő**, az Ujságiró Egyesület és intézmény nevében **Boross László** búcsúzott. **Rédey Tivadar** a Kisfaludy Társaság nevében mondott utolsó istenhozzádot. Ezután több búcsúbeszéd elhangzása után a nagyszámú gyászolóközönség a főváros által adományozott díszsirhelyre kisérte a koporsót.

Bornemisza miniszter a 48 órás heti munkaidőről, a minimális bérekről és a munkaközvetitésről

Budapest, december 5. **Bornemisza iparügyi miniszter** ma délután az iparügyi miniszteriumban fogadta a sajtó képviselőit és nyilatkozott előttük az iparügyi tárca időszerű kérdéseiről. A miniszter mindenekelőtt vázolta a világgazdasági helyzetet. Meg lehet állapitani, hogy az egész világon, minden politikai bonyodalom ellenére bizonyos gazdasági javulás indult meg és így nálunk is.

A miniszter ezután áttért az iparügyi miniszteriumban folyó munkálatok ismertetésére. **Legközelebb sorra kerül a 48 órás heti munkaidő bevezetése s a legkisebb munkabérek megállapitása a textiliparban.** Ha azt akarjuk, hogy a társadalom minden egyes tagja tisztességes megélhetéshez jusson akkor **a munkát szét kell aprózni, szét kell osztani, hogy lehetőleg mindenki, aki dolgozni akar és tud, munkát és ezáltal megélhetést tudjon magának biztositani.** Az elmúlt év során negyven két munkabérmegállapitó bizottság alakult s a miniszterium huszonegy bizottság határozatát erősitette meg. Ha a munkabér megállapitásával végighaladtunk minden iparágban, **akkor a munkaidő szabályozását végleges törvényes alakba öntjük.** A munkafront további igen fontos kérdése a munkaközvetités. Magyarország nem vállalhatja az állami munkaközvetitő hivatal további nagyarányú kiépitését, hanem a teendő a munkaközvetitő irodák nagyobb ellenőrzése, azoknak szakmánként megfelelő mértékre való leszállitása, továbbá a pártatlanság és valamennyi érdekelt beleszólásnak biztositása. A munkaviszonyok és sztrájkok kérdésében arról lehet szó, hogy az eddigi rendszert tovább fejlesztjük abban az irányban, hogy a hivatalos szervek minden felkérés nélkül beleavatkozhassanak a munkavitákba.

A szociális feladatok között vannak olyan feladatok is, amelyek egyelőre nem értek meg arra, hogy törvénnyel, vagy rendelettel szabályozzuk. Itt a családi munkabérekre s a munkások fizetéses szabadságára gondolok. — A munkáscsaládiházak kérdésével is foglalkozik a kormány. Leghelyesebb volna ha a munkaadók részéről történnék kezdeményező lépés ezen a téren, épúgy, mint a családi munkabérfizetés és a munkaadók fizetéses szabadsága terén is. A szociális politika keretébe tartozik mindaz az az intézkedés és akció, amelyet a miniszterium a kézműipar érdekében tett, mert a kézműiparosok túlnyomó részt kisegzisztenciák. Itt az ipari novella végrehajtása áll előtérben. Programba van véve az ipartestületi hálózat szerves kiépitése is, ide tartozik az ipari szakkönyvtárak kiépitése. A miniszterium előkészitő munkálatokat végzett az ipari tehetségversenyek megrendezésére is. A kormány gondot fordit arra is, hogy a kisiparosságot minél intenzivebben

A miniszter ezután a nagyipar kérdéseire tért át, bejelentette, hogy a belügyminiszterrel egyetértőleg való színűleg benyujta a városrendezési és épitészeli törvényjavaslatot, amely a városrendezésen kivül a telkek határrendezését, átalakitását oldja meg.

kapcsolja bele a községállitásokba.

Egy volt román szerzetes pénzért árulta a „menyországi helyeket"

A naptárháború véres fejleményei.

Bukarest, november 5. Románia a régi Julián naptár helyett a Gergely naptárt vezette be s az ortodox egyház is elfogadta azt, de akadtak konzervativ lelkészek, akik a parasztnép között mozgalmat indítottak, hogy az ünnepeket a régi naptár szerint üljék meg.

Ez a mozgalom az utóbbi időben erősen elterjedt, sőt a Moldvában és Besszarábiában **véres összeütközésekre vezetett a felbujtogatott úgynevezett „stiliszták" és azok között a parasztok között, akik elfogadták az új naptárt.** A hatóságok az utóbbi időben üldözni kezdték a stilisztákat és a mozgalom több vezetőjét letartóztatták. Már hónapokkal ezelőtt elfogták **Glicherie püspököt**, most pedig a stiliszta mozgalom egy másik befolyásos vezetőjét, **Climoviesot** is letartóztatták, aki híveivel tömegfelvonulást akart rendezni a **besszarábiai Belzi városába s el akarta kergetni az ottani egyházközség papjait.**

Van a mozgalomnak még egy vezetője, **Eustachius**, aki szintén püspöknek nevezi magát és az északi falvakban bujtogat, de még nem sikerült letartóztatni, mert hívei rejtegetik.

Nemrégiben kétszáz apácát büntetésből a moldvai Buzeuba vittek, ahol a csendőrség felügylete mellett mezei munkát kell végezniök. Néhány nappal ezelőtt Moldvában elfogtak egy volt szerzetest, aki faluról—falura járt és arra bujtogatta a parasztnépet, hogy vessék el az új naptárt.

Ez a volt szerzetes kihasználta a vallásos és hiszékeny falusi népeknek a vakbuzgóságát, egy-egy helyet adott el nekik a **menyországban, négyzetméterenként háromszáz lejért, de ennél lényegesen többet fizettetett magának, ha valaki a menyországban az uccára néző helyet akart.**

Az egykori szerzetesnek ez az üzlet jól jövedelmezett, mig most a csendőrség ártalmatlanná tette.

Szent Imre ünnepély volt a katholikus gimnaziumban

A piarista gimnázium »Révai Miklós« önképzőköre tegnap, Szent Imre névünnepén nagysikerű ünnepélyt rendezett az intézet dísztermében.

A műsort az énekkar száma vezette be: Himnusz Szent Imréhez. A kart dr *Tiborcz Lajos* kegyesrendi tanár vezényelte nagy tudással, gyönyörűen betanitva a kis diákokat. Majd *Pausz László* VIII. o. t. mondott prológot. Utána *Hüttl Tivadar* VIII. o. t., önképzőköri elnök tartott igen hatásos, emelkedett szellemű beszédet Szent Imre hercegről. Mély studiumra valló érdekes megállapitása volt, hogy Szent Imre nagy vallásossága mellett a sportoló ifjúságnak is mintaképe lehet.

Ezután *Hardicsay Lóránd* IIIa. oszt. tanuló Pázmánynak a Magyarok Nagyasszonyához irt himnuszát szavalta megrázó erővel. Befejezésül az énekkar Könyörgés Szent Imre herceghez éneket adta elő.

Véres verekedés és késelés a Külsővásártéren

Az asszonyt, aki békiteni próbálta a verekedőket, szintén összeszúrkálták.

Véres verekedés és késelés színhelye volt tegnap éjjel valamivel 11 óra után a Külsővásár tér. A 14. számú ház előtt **Fekete Sándor** napszámos, Késes ucca 84. szám alatti lakost, **megtámadta egy ismeretlen, bőrkabátos, igen illuminált állapotban levő férfi.** — A férfi addig kötekedett, mig tettlegességig fajult a civódás és eközben az ismeretlen bőrkabátos zsebéből a kés is előkerült.

A véletlenül arra vetődő Veres Ferencné 23 éves varrónő, főti lakos odament a két férfi közé és megpróbálta békiteni őket. Azonban pórul járt, mert a bőrkabátos késelő, miután Fekete Sándornak a karjába szúrt Veres Ferencnének pedig a kezefején ejtett mély sebet. A verekedés zajára rendőr is előkerült, mire a támadó férfi elszaladt. A két sérültet pedig a mentők részesitették első segélyben.

Lelkészek szörnyü sorsa Szovjetoroszországban

Berlin, nov. 5. A berlini német Pro Deo bizottság teljesen megbizható forrásból a következő értesüléseket kapta a szovjetoroszországi utolsó evangélikus lelkészek sorsáról:

Kludt Simon freudenfeldi lelkipásztort **halálraitélték** és az itéletet néhány hónappal ezelőtt végre is hajtották. **A lelkész legidősebb fia a GPU börtönében várja elitéltetését.** Braatz Frigyes ludwigstahli lelkipásztort 10 évi kényszermunkára itélték és most **Szibériában várja a szabadulást.** Krentz Károly neustuttgarti lelkész a tomszki kényszermunkatábor egyik kőbányájában senyved. **Munkaközben már kétszer összeesett és a szörnyü bánásmódot aligha birja sokáig.** Ugyanebben a kőbányában dolgozik Deutschmond Frigyes hochstadti lelkész. **Már ő is a végét járja.** Régebben ebben a bányában sinylődött Seiz Waldemar dnyetroproszki lelkész is, **de egy idő óta nyom nélkül eltünt.** Vithol Péter lugenszki lelkészt 10 évi kényszermunkára itélték. **Büntetése megkezdése után nemsokkal tüdővészben megbetegedett.** Azóta már alighanem meg is halt. Erbes lelkész **a számüzetésben éhtifuszban pusztult el.** A legfelháboritóbb az, hogy az evangelikus lelkészek **feleségeit is kényszrtáborba számüzték.** Most már egész Szibériában egyetlen evangélikus lelkész sincs.

A többi harminchárom lelkészről, — aki a számüzöttek keserű kenyerét eszi ez eév elejéig hébe—hóba még érkezett híradás, most azonban teljesen nyomuk veszett, semmit sem tudni róluk. A kétszázharminc evangelikus lelkész közül, akik a forradalom előtt Oroszország evangelikus vallású lakosait lelkigondozásban részesitették, ma már csak 3—4 tevékenykedik akkora területeken, amely a lakott föld egyhatod részét teszi. A szovjetoroszországi katolikus s görög keleti egyház sorsa ugyanolyan komoly, mint az ev. egyházé.

Szatmáriak Baráti Körének összejövetele

A Szatmáriak Baráti Köre tegnap este tartotta meg a Gambrinus nagy termében novemberhavi összejövetelét. Az összejövetelen nagyszámban jelentek meg a kör tagjai, akik baráti beszélgetés és poharazás közben töltötték együtt pár órát. Az összejövetelen megjelentek: Márk Endre udvari tanácsos, ny. polgármester, Mándy Bertalan ny. MÁV főtisztviselő, Koós Gy., járásbirósági alelnök, Tóth Kálmán táblabiró, Jeney Gábor főügyészhelyettes, Markovits Elemér ügyvéd, Kiszely Árpád igazgató, Biky Gábor hitoktató lelkész, Szathmáry Ákos tanár, Vajthó Lajos pénzügyi titkár, Baranyi János zeneiskolai igazgató, Bakó György ny. főtisztviselő, Király Andor pénzügyi titkár és még sokan mások.

A hölgyek közül a következők neveit sikerült feljegyeznünk: Koós Györgyné, Tóth Kálmánné, Vajthó Lajosné, — Martinek Ferencné, Baranyi Jánosné, Bakó Györgyné, Biky Gáborné, Király Andorné, Birtha Irén.

Legmagasabb árban veszünk perzsa, szmirna szőnyegeket (hibásakat is)
Ajánlatok „Perzsa 10" jeligére Blockner J. hirdető irodájába, Budapest, IV., Városház u. 10. kéretnek.

Háromszobás
modern lakás központi fütéssel, erkéllyel a Központi Egyetem közvetlen közelében Mátai Andor Dóczy József ucca 8. számu házában kiadó. Telefon: 26—36.

TITOKZATOS BETEGSÉG EGY ERDÉLYI CSALÁDBAN

Kolozsvárról jelentik: Titokzatos eredetű betegség következtében Kolozsvárott napok óta eszméletlenül fekszik dr Ivánkovics Mátyás kolozsvári ügyvéd, valamint felesége, fia, sógornője. Az orvosok abból a körülményből, hogy a család papagája pár nappal ezelőtt kimult, eleinte papagájbetegségre gyanakodtak, de később azt állapitották meg, hogy valami ismeretlen eredetű gyomormérgezésről lehet szó. A betegek naponta csak pár percre térnek magukhoz és azután ismét visszaesnek öntudatlan állapotukba. Erdélyben az orvosok szerint ilyen természetű megbetegedés még nem fordult elő.

Séry gyászruha üzlet ajánlja készruháit. Olcsó, szolid árak. Elsőrendü kivitel. Bathyányi u. 12

GRÜNFELD SALAMON nőidivat szalonját áthelyezte Piac u. 58. sz. Linóleum udvar.

Rendkivül érdekes adatok a kollégiumi alapitványokról

Jakucs István előadása a Kollégiu mi Diákszövetség összejövetelén.

A Kollégiumi Diákszövetség összejövetele szerdán este volt az Angol Királynőben. Vitéz dr Bessenyei Lajos kir. főigazgató, ügyvezető elnök nyitotta meg az összejövetelt, bejelentvén, hogy a sárospataki kollégiummal való baráti összeköttetés megteremtése megindult. **Patak vendégül látta szüretjén az ő vezetése mellett a gimnázium tanári karának jó részét s tavasszal Patak fog ellátogatni Debrecenbe.** Minden diáktestvér részéről kötelességének tartja Debrecen ref. társadalma minden tagjának a szövetségbe való bevonását s az összejöveteleken való megjelenését.

Jakucs István koll. h. igazgató a kollégiumi alapitványok történetét ismertette. Nagyon érdekes világ tárult fel a hallgatóság előtt.

A Kollégiumi Diákszövetség szerdán tartotta rendes havi összejövetelét az Angol Királynő éttermében nagy látogatottság mellett.

Minden rendü és rangu ember, ki a kollégiumnak köszönhette kiképeztetését, ennek révén állását, pozicióját, sietett háláját leróni az alma mater iránt.

Szücs György kőmüvessegéd kötelesuccai házát adta oda a diákok segélyezésére. Balla Athanáz, ki Macedóniából való, alapitványát azért teszi, mert a protestánsoknak tudja be, hogy mivé lett.

A fejedelmek bőkezüen adakoztak tanárok, diákok támogatására, az alapitványtevők között van katolikus plébános is. Ugyanigy tett a nemes város is 1753-ig, mig Mária Therézia rendelete el nem tiltja. A háboru előtt a városnak 23 alapitványa volt a kollégiumnál. Dr Balogh Ferenc a kollégiumi alapitványok történetéről irt könyvében

1473 és még további 137 ujabb alapitványt ismertet, melyek évi jövedelme 35.000 K.

Voltak diákok, kik évente 1000 K-t kaptak tanulmányi segélyül. A régi alapitványtevők között nagy számban vannak nők, özvegyek. Vannak oly alapitványozók, kik megkivánják, hogy ösztöndijasaikat róluk nevezzék el, pl. Hajdu Mihály alumnusai. Igen sok a mély hálanyilatkozat az ösztöndijok részéről. Egy esperes vallja, hogy

„Isten s szüleim után a kollégiumnak köszönök legtöbbet".

A szolgadiákként tanult lelkész 250 frt.-ot alapitványoz. **Balogh** János csökmői orvos háláját ugy tudja leróni, hogy **vagyonát a kollégiumra hagyományozza.** Szártóri meghagyja, hogy a stippendiumosok quiescentiájukban kötelesek kitenni, hogy mihelyt módjukban lesz, hasonló alapitványt tesznek a protestánsok valamelyik tanodájában.

Az ingatlanba nem fektetett alapitványok a háboru következtében ugy tönkrementek, hogy az egyházkerület kénytelen volt 1925—26-ban 141 alapitványt összevonni 453 P értékben.

Azon alapitványok maradtak csak meg, melyek ingatlanban voltak. Az igy beállott diáknyomor enyhitésére első hatalmas lépés a boldog emlékezetü

dr Baltazár Dezső püspöknek fáradtságot nem kimélő 2 amerikai utja révén léttrejött alapitvány, mely évi 8.500 P-t jövedelmez.

Ezzel a nagy püspök követendő követendő példát mutatott mindazoknak, kik a kollégiumnak köszönhetik, hogy emberré lettek. Ha mindenki igy teljesitené kötelességét, nem volna tandij nem fizetés, az ország legolcsóbb konviktusát meg tudnák fizetni.

Igen szép jelenet volt az összejövetelen, mikor **Nagy** Gyula ny. igazgató felállott s másutt nem lévén alkalma mély háláját kifejezni, itt mondott hálás szavakkal köszönetet

a Szücs György kőmüvessegéd alapitványának, melyet 3 évig élvezett 10—10 K-jával.

Ez segitette hozzá zenetanulmányához, **megvévén belőle első hegedüjét** s igy iratkozhatott be a zeneiskolába.

Dr **Nagy** Sándor vallástanár egészitette ki az előadást. Apaffy Mihály sóalapitványát az országrészéből menekült tanárok és diákok segélyezésére tette, ezt a fejedelemség megszüntével Lipót nem folyósitotta. Fizetésük egy részét Apaffy idejében is a város adta, ezt meg Mária Therézia tiltotta el 1753-ban. Emiatt Hatvani professzor rongyos reverendában járt, Sinai Miklós püspök édehezett, (de igy sem volt az egyke hive, 8 gyermeke volt).

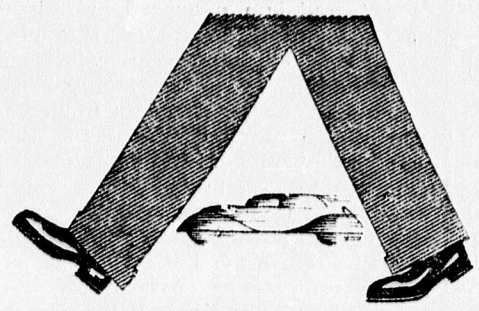
Ezután

a kollégiumnak 1877-től 1914-ig szolgálatában állott pedellusa, Molnár István beszélt el diáktörténeteket

4 igazgató, Tüdős János, Dóczi Imre, Sinka Pál, Karay Sándor idejéből a megjelentek nagy örömére, még abból a „jó" időből, amikor a pálca jó nevelő eszköz volt.

A decemberi összejövetelt a szövetség a Kollégium elhunyt tanárának, Ecsedi Istvánnak szenteli.

Megjelentek: v. dr Bessenyei Lajos főigazgató, dr Nagy Sándor vallástanár, Kulcsár Sándor v. tisztviselő, Magyary Kálmán, Székely Simon, Veress Béla, Somorjai László tanárok, Balogh István földbirtokos, v. Szentgyörgyi Lajos altábornagy, Csobán Endre v. főlevéltáros, Nagy Gyula ny. igazgató, Nagy Sándor ig. tanitó, Molnár István pedellus, Horváth József pedellus, Bökényi Dániel ny. igazgató, Varga Béla tanár, dr Orosz István aljegyző, dr Nagy János ügyvéd, dr Radó Endre fogorvos, Messter István tanár, Somogyi Zoltán tanársegéd, dr Kardos Albert igazgató, dr Riess Kálmán kocsigyáros, Kovács Ferenc ref. lelkész, Agárdy Lajos, Nagy Mihály erdőmérnök, Ormós Lajos ig. tanitó, Gassner Géza ny. főtitkár, Nagy Géza Hangya igazgató, dr Bertók Lajos kereskedő, dr Paulay orvos, dr Budaházy-Bruckner Ernő eg. főtanácsos, Szemes Károly tanár, Fekete Mátyás tanitó, Jakucs István koll. h. igazgató, Messter István Máv. főfelügyelő, Szabó Miklós ig. tanitó, Nagy Lajos ny. v. tisztviselő, Poroszlay László v. tisztviselő, dr Veress Géza v. tanácsos, dr Kun Sándor igazgató, Biki Gabor v. tanár, Borbély Imre tkp. pénztáros, v. Váry Sándor tanár, ifj. dr Budaházy-Bruckner Ernő tb. aljegyző, dr Somlyai Sallay Lajos tanácsos, Nagy Lajos ig. tanitó, Varga Endre v. számvevő, Szeremley Béla tanár, Tunyogi Szücs Géza kormányfőtanácsos.

A románok halálba kergettek egy nagyváradi kanonokot

Kiméletlen hajsza Erdélyben a premontrei rend ellen.

Nagyvárad, november 5. Tragikus eseményre ébredt tegnap Nagyvárad meggyötört magyarsága. *Frei Gusztáv premontrei rendi kanonok, gimnáziumi tanár, önkezével vetett véget életének.*

Az éjszaka szobája ablakának keresztfájára akasztotta fel magát s mire rátaláltak, már nem lehetett rajta segiteni. A megdöbbentő öngyilkosság mögött *az a kiméletlen hajsza húzódik meg, amelyet a hirhedt Ghibu Onisifor kolozsvári egyetemi tanár indított az erdélyi katolicizmus ellen.*

Ghibu Onisifor, miután az erdélyi Katholikus Státus vagyonát nem tudta elkoboztatni, a szerzetesrendek ellen fordult s legutóbb a premontrei rendet vette üldözőbe. Minthogy a rend nagyváradi vagyontömege leghatásosabb védelmezőjére Frei Gusztávban talált, a román egyetemi tanár *a legképtelenebb vádakat emelte a premontrei kanonok ellen.* Egymást követték a rendőri kihallgatások és büntető perek, amelyek *végkép felőrölték Frei Gusztáv idegzetét.*

Nagyvárad egész magyar társadalma mély megrendüléssel fogadta a rettenetes hirt, mert mindenki szerette és becsülte a tudós premontrei tanárt, aki 1922-től 1929-ig, az intézet betiltásáig, tanitott a nagyváradi gimnáziumban. Rendtársai és ismerősei kétségtelennek tartják, hogy *az üldözések miatt nem volt már ura elhatározásának.*

— **A vakbélgyulladás veszélye elleni védekezés** egyik hatásos módszere abban áll, hogy az ember a beleit netenként legalább egyszer a természetes **Ferenc József** keserüvizzel — reggel éhgyomorra egy pohárral — alaposan kitisztitja. Az orvosok ajánlják.

Ma másodszor GARY COOPER és Madeleine Carroll Hollywood uj királynőjének diadalmas filmje, a

Kinai arany

a Hungária filmszinházban.

Előadások: 5, 7, 9 órakor!

Az Apollóban

Ma először a legujabb magyarul beszélő filmattrakció

Halálhajó

és STAN és PAN házasságot tör bohózat.

Előadások: 5, 7, 9-kor.

A fascista korszak 15-dik évfordulójának ünneplése a debreceni Olasz Intézetben

A fascista korszak 15. évének fordulóját bensőséges keretek közt ünnepelte meg a mult csütörtökön az Olasz Kulturális Intézet. Renato Fleri, az intézet igazgatója ezt az alkalmat használta fel, hogy a már tavaly is oly szép eredménnyel bevezetett irodalmi, társadalompolitikai, kulturális előadásait megkezdje. Mussolini vasárnapi beszéde után, melynek kétségkivül sorsdöntő kihatása lesz a magyarsag középeurópai helyzetére, hisz 4 millió magyar mártirságát kiáltotta világgá a rádió hullámain át, ennek a megnyitó előadásnak csak nőtt a jelentősége és érdekessége, mert ugyanezekkel az élethevágó kérdésekkel foglalkozott.

Ezek a csütörtök estére rendszeresitett előadások túlnőnek az intézet nyelvterjesztő tevékenységének körén és magasabbrendű irodalmi és esztétikai igényeket is kielégitenek. Az előadó lelkes és sokoldalú egyénisége valamennyit valóságos élménnyé avatja a hallgatóság számára. Ezuttal a fascista éra 14—15. évfordulójának jelentőségét taglalta s a mult év hatalmas vivmányainak mérlegét állitotta föl a szónok. Szónokot mondok, mert valóban a lelkesedés pátoszában teljesen eggyé olvad tárgyával és a nagy nemzetfenntartó eszmék szócsöve lesz ez a lelkes ember, aki mondanivalójának egész pátoszát vulkánikus elragadtatással érzi és érezteti. A rómaiság ősi ideálja — úgymond — segiteni a szegényeken. Ez a vergiliusi ideál lett Mussolini politikájának is egyik fő hajtóereje. Innen a magyar ügy mellett való ismételt és hathatós sorompóba állása. Leszállani a néphez — ez nála nem puszta frázis. A Duce egyik legnagyobb tette a Vatikánnal való kiegyezése volt. Ő igaz keresztény. Az ember értékének mértéke munkateljesitménye. A munka az Istenhez visz bennünket. Mussolini érzi a leghétköznapibb munka áhitatát is. Ő az első, aki gyüjt, aki arat, aki csépel. Mocsarakat csapoltatott le. A franciák hónapoknak adtak nevet, ő az ujonnan támadó városoknak. Csakugyan, gyönyörü virágnevü városok kelnek ki a miazmás ingoványok helyén, az ő teremtő akarata nyomán. Floridia, Pomazia. A nőt, az anyát oltárra emelte, Madonnává magasztosította: a család szentsége és tisztasága a fascista államszemlélet és gyakorlat mindenekfölötti eszménye. A Duce a népből ered, a néphez szól. A nép lelkét a kezében tartja. Különösen most, az afrikai gyarmati vállalkozás során ismerszett meg ennek a szétéphetetlen érzelmi közösségnek egész etikai és etnikai mélysége és aktiv valósága, amikor az ő vasakaratának imperativuszára megindultak a légiók Abesszinia fölszabadítására. Micsoda hősköltemény ez! Zseniális a szerzője Művészi a fölépitése. Hét hónap, öt döntő ütközet, 5 ezer kilométerre az anyaországtól, de az eredmény az anyaország területének hatszorosára való hatványozódása. 2 front: a szankciók alattomos európai tüzvonala és a sivatag homokja. Kérdéses, melyik volt nehezebb. Uj olasz ábécé, a nagy hódító hadvezérek győztes karjától kimintázva: Adua, Axum, Adigrat: az új római imperium Mene Tekel Fáreszel Az előadó Magyarországon élte át ennek a történelmi pillanatnak minden mozzanatát, de mindig úgy érezte: otthon van, testvérek között van, annyira együtt éltek vele a debreceniek, ismert nemzeti érzésvilágukegész melegével ennek a legendába illő hadi vállalkozásnak összes szivet elállító fázisait, hisz a magyarok adták az első bátoritó szót a nagyméretü megindulóshoz. Ezért a jutalom el nem maradhat. Az ősi római birodalom újra felállitásának régi álma, amelyet Dante, Petrarca, Ariosto, Machiavelli és a forradalom nagynevü mártirjai rég megálmodtak s Carducci, D'Annunzio megénekelt, most végre valósággá vált: Olaszországnak van immár helye a nap alatt. Caesar átlépte a Rubicont, Mussolini a Marebot. Ez az „Alea iacta est" nem kevésbé végzetszerü volt. — Az őszinte lendülettől sodró erejü beszéd legmegragadóbb része az volt, amikor Moszkva és Róma harcáról beszélt, e két kibékithetetlen világ elkerülhetetlen összeütközéséről. Róma szava az európai civilizáció szava, tele a legnagyobb emberi értékek derüs igenlésével, verőfénnyel, hittel az emberiség legszentebb ideáljaiban. Róma háromezeréves művelődésének ujabb hatalmas fellobbanása a fascismus, melynek igéje szinlén egyetemes érvényü, mert az ember mértékéül a nemzet egészének szentelt alkotó munkát veszi. Nem szakemberek üres szecskavágására, de egész emberek munkájának egyetemes együtthatására van szükség, olyan egyénekre, akikben az összes férfi erények szerencsés ötvözetben találkoznak. Ha Itáliában hiányzik a fekete gyémánt és egyéb erőforrások, az isteni gondviselés kárpótolta a legbecsesebb erőforrással, a fehér gyémánttal: az emberi értelemmel, mely az alaktalan anyagból facsarja ki a hiányzó energiákat. A fascio a bolsevizmus felforgató erőivel szembeszegezi a törvény harmóniáját, a polgári rend és a testületi állam felsőbbrendü kiegyensúlyozottságát. Itália egyik utolsó hatalmas végvára a veszélyeztetett európai civilizációnak a kommunizmus faltörő kosa ellen. Minden művelt ember szive, aki hisz az európai művelődés értékeiben, ösztönösen Rómáért dobog. Uj Kiméra közeledik Ázsia felől, az Apokalipszis lángokádó lovai dübörögve közelednek, hogy eltapossák Európa virágzó vetéseit. Véres vetése nyomán lángba borul az egész világ, Kinától Spanyolországig. De eljön Bellerophon, aki legyőzi a szörnyeteget, már itt is van: Mussolini. Végre Olaszország kitermelte magából a legsajátosabb latin értékeket: a harmóniát, a rendet és a hierarchiát. Elérkezett a minden értékek átértékelésének ideje. Itália új törvénytáblát kapott. Igaz, hogy csupán a világháború égő csipkebokrából dobbanhatott elő az új Mózes: Mussolini.

Ternay Kálmán.

Lopás és hatósági közeg elleni erőszak miatt letartóztatták Hajdu Istvánt, aki dühöngésében csontját törte egy rendőrnek

Egy veszélyes „költő" kalandjai.

Két hónapja tartózkodik Debrecenben egy izgatott viselkedésü fiatalember, aki azt hangoztatta mindenütt, hogy ő egy költő és vagy akarták, vagy sem, felolvasta verseit. Verseiről a kritikát ő maga mondotta el és harsány hangon hirdette, hogy

nincs az országban még egy olyan tehetség, mint ő és éppen az a legnagyobb gazság, hogy nem engedik érvényesülni.

Nem állanak rendelkezésére a lapok és nem kap támogatást. A fiatal érvényesülni akaró „költőt" **Hajdu Istvánnak** hivják és gyakori kellemetlen vendége volt a szerkesztőségeknek. A szemtelenség határát messze túllépő magatartásával akarta kikényszeriteni, hogy saját maga által dicsért verseit leközöljék.

A sorozatos visszautasitások miatt

a „költő" dührohamokat kapott és olyan lármát rendezett, hogy rendőrrel kellett eltávolitani a szerkesztőségből.

Hajdu István bosszut állt, amiért nem adták közre verseit és ellopta a szerkesztőség egyik irógépét és eladta a Csapó uccai Braun őszeresnek 35 pengőért. Az izgatott „költő" a 35 pengőből érvényeülni akart, karrierjét akarta megalapozni. Felutazott Budapestre és ott is váratlan, de kellemetlen látogatója lett a szerkesztőségeknek és szépirodalmi lapoknak. Olvasta verseit nagy erővel és dicsérte még nagyobb erővel, de nem érte el a várt eredményt, mert rendőrkézre került és leszállitották Debrecenbe.

A debreceni rendőrségen beismerte az irógéplopást és azzal védte magát, hogy

kellett a pénz az érvényesüléshez, beakarta mutatni a fővárosban is a verseit.

Hajdu István szabadlábon maradt, az eljárást folyt ellene tovább. A különös ifjú, alighogy elengedték a hatóság kezéről megjelent ujra a szerkesztőségben és mintha az irógéplopást nem is követte volna el, nem kérte, hanem egyenesen követelte, hogy adják közre a verseit.

A teljesithetetlen követelés eredménytelen ismételgetése után ismét csak rendőri segédlettel távozott a dühöngő költő. A távozás kénytelen és kellemetlen percében még nem mulasztotta el hangoztatni azt a kivánságát, hogy

a szerkesztőségnek bombát kellene adni, de olyat, hogy robbanjon is. Az irodalmi rovat vezetőjének pedig egy nagy kést helyezett kilátásba.

A szelidlelkü irodalmi rovatvezető ekkor döbbent rá arra, hogy milyen veszélyeket is rejt az ő foglalkozása.

Hajdu István, aki mivel bombát nem talált, megelégedett azzal, hogy másnap beverte a szerkesztőség ajtajának üvegtábláit és elfutamodott a kielégitett bosszú tudatával.

Érezte, hogy Debrecenben nem kedvező a talaj számára és nem terem meg a babér, hiába erőszakolja. Utolsó kisérletképen elment a ref. püspöki hivatalba és a titkárnak mondotta el, hogy nem engedik őt érvényesülni, mert nincs pártfogója. Segitséget kért és kapott is. Elvonult a püspöki hivatalból és az uccán megnézte a markát, melybe két pengőt is tettek. A hirnévre szomjazó „költő" megvetvén ez esetben a hiltvány pénzt, nagy erővel a titkári hivatal ablakába vágta és azt betörte.

Ilyen épületes cselekedetek után eltávozott Debrecenből, hogy boldogabb vidéken próbálja biztositani a maga számára a babért.

Elkerült Karcagra, de ott erőt vett rajta egy szenvedély, mely veszélyesebb a versirásnál — ellopott egy kerékpárt. A lopással sem volt szerencséje, mert

elfogták és gyorsitott eljárás alapján elitélték hatnapi fogházra.

Büntetésének kitöltése után a rendőrségre került vissza, mert néhány ügyet még tisztázni akartak vele kapcsolatban. A rendőrségi folyosón futásnak vette útját Hajdu István és a kisérő rendőr alig tudta elérni a szaporalábu ifjút. Az elfogatása igen nagy lármával járt és nagy dulakodással.

A rendőr maradt a győztes, de a győzelemnek ára volt, mert Hajdu István eltörte egyik ujját.

Ilyen tevékenység után szállitották vissza Debrecenbe Hajdu Istvánt és a megbilincselt „költő" egy rendőrrel a háta mögött elindult a törvényszéki fogház felé.

Az ügyeletes tisztviselő szobájába fáradtan, vereitékezve lépett be fogolyával a rendőr.

— Hát magának mi baja, miért van úgy kifáradva? — kérdezte a rendőrt.

— **Megakart szökni kérem...**

— **Ugyan ne beszéljen már apuskám ilyeneket, csak éppen siettem és maga belefáradt, ennyi az egész..** — mondá a kedélyes fogoly és bezárult mögötte a vasajtó.

Dr. **Zsügöd** Jenő vizsgálóbiró már kihallgatta Hajdu István, aki beismerő vallomást tett, de nem mulasztotta el, hogy a vizsgálóbirót ne értesitse arról, hogy egy zseni áll előtte, csak éppen nem tudott még érvényesülni.

A fogház legujabb lakójának valószinüleg elrendelik az elmeállapot megfigyelést.

A letartóztatást elrendelő végzést különben nem vette tudomásul Hajdu István és felfolyamodást jelentett be, mert nem egyezhet bele abba, hogy őt szabad mozgásában korlátozzák.

(b. m.)

A SZINHÁZ MÜSORA:

November 6-án, pénteken: **A néma levente**, vígjáték, bérletszünet.

November 7-én, szombaton: **A néma levente**, vígjáték.

November 8-án, vasárnap délután: **Pármai ibolya**, operett. Mérsékelt hely árakkal.

November 8-án, vasárnap este: **A néma levente**, vígjáték.

November 9-én, hétfőn: **Debreceni kettes huszárok**, operett, prömierbérlet 6. szám.

November 10-én, kedden: **Debreceni kettes huszárok**, operett B) bérlet.

November 11-én, szerdán: **Debreceni kettes huszárok**, operett, C) bérlet.

November 12-én, csütörtökön: **Debreceni kettes huszárok**, operett A) bérlet.

—

A SZINHÁZI IRODA HIREI:

Meg kellett hosszabitani A NÉMA LEVENTE Csokonai szinházbeli előadássorozatát, olyan átütő erejü sikere van a költői szépségü darabnak, nagyszerü rendezésnek, tökéletes együttesnek, ragyogó kiállitásnak.

A néma levente

óriási sikere megváltoztatta a Csokonai szinház müsorrendjét is. **Ezen a héten nem lesz prömier, hanem A NÉMA LEVENTE diadalmas sikerü előadássorozata folytatódik.** Hétfőn mutatja be a Csokonai szinház a **„Debreceni 2-es huszárok"** vidám katonaoperettet s igy a hétfői A) bérlet kivételesen csütörtökön lesz. A bérlőközönség megértéssel fogadta a müsorrend megváltoztatását, hiszen

A néma levente

hatalmas sikere büszkesége a debreceni szinházi kulturának. A hét minden estjén **A NÉMA LEVENTE** kerül szinre, a prömier ragyogó szereposztásban. **H. NEMÉNYI LILI** tündöklő Ziliája vezeti a remek együttest, amelyben pompás figurákat adnak **Sármássy Miklós, Halasy Mariska, Beleznay Margit, Török Vera, Somlay Julia, Mihályfy Rózsi, Thuróczy Gyula, Alszeghy Lajos, Herczeg László, Szabó Imre, Kömives Sándor.** Rendező: **Szabó Imre**, diszlettervező: **Molnár Sándor.**

A néma levente

egész héten: biztositsa jegyét jóelőre!

Öngyilkosságot követett el egy órássegéd a Homok uccán

Tettének okát nem sikerült megállapitani.

Szerdán a késő éjszakai órákban értesítették a mentőket, hogy a Homok ucca 18. számu háznál egy fiatalember mérget ivott.

Mire a mentők megérkeztek, már eszméletlen állapotban találták Neszmár Ferenc 18 éves órássegédet. **A fiatalember kihasználva a rövid időt, mig egyedül maradt a szobában, négy gramm heresavat ivott.** Utána vette kabátját és elment a városba. Mintegy félóra hosszat kószált az utcákon, mikor a bevett nagymennyiségü méreg hatni kezdett. **A szerencsétlen fiatalember rosszul lett, de azért még volt annyi ereje, hogy segitséggel hazatámolygott, ahol nemsokára elvesztette eszméletét.**

A mentők a Horthy kórházba szállitották, ahol nyomban gyomormosást alkalmaztak. Bár a fiatalember állapota válságos volt, biztak benne, hogy gondos ápolással sikerül megmenteni. **Azonban a nagymennyiségben bevett méreg felszivódott szervezetébe és tegnap délután meghalt.**

A rendőrség vizsgálatot indított az öngyilkosság ügyében. A tragikus véget ért fiatalember több levelet hagyott hátra, melyben bucsut vett hozzátartozóitól, azonban tettének okát egyikben sem jelölte meg.

Kórházmisszió és Kistestvér-mozgalom

Szinielőadást rendeznek a két mozgalom javára.

A Szociális Missziótársulat kórházmissziós szakosztálya és Árpádházi Boldog Margit Leányclubja f. hó 14-en délután 3 órai kezdettel szinielőadást rendez a Csokonai szinházban a Kórházmisszió és a Kistestvér-mozgalom céljára.

Debrecen város közönsége előtt ismeretes a Kórházmisszió évek óta kifejtett áldozatos munkája, mely a gyermekklinika karácsonyi ünnepségei, a klinikáról kikerülő betegek hazajutásáig (utiköltség, felruházás, stb.) nélkülöző családtagjaik, valamint a városban és vidéken tudomására jutott szegény betegek gyógyszerrel és élelemmel való ellátásáig mindent felölel.

A Kistestvér-mozgalom a Leányklub egyik fő, szociális programját képezi. Ez abból áll, hogy **mindegyik klubtagnak van egy kis fogadott testvére, akit a szó legszorosabb értelmében az utcáról szed föl.** Ezeket nemcsak testi-lelki gondozásban részesíti, hanem anyagilag is segíti, amennyiben lehetővé teszi, hogy szakadozott, rongyos ruhácskáit és cipőit a hideg beállta előtt ujjal cseréli fel. Iskolai tanulmányaikban is segíti őket a klub diplomás tagjaival. Kistestvér-mozgalmunk tavaly vált intenzívvé, mikor az árvaszék elnöke dr. Tatay Zoltán irásban fordult a klub vezetőségéhez, fölkérve a tagokat az árvaszék által kijelölt gyermekek pártfogói tisztségének elvállalására.

Igy kevéssé ismertetve a Szociális Misszitársulat helyi szervezetének munkaprogramját, ezuton is kérjük Debrecen város áldozatkész közönségét, hogyha tagjaink megjelennek jegyeket eladásra kinálni, ne utasitsák vissza, hanem vállalják ezen ujabb, társadalmi megadóztatást.

Mikor kérünk — adunk is. Gárdonyi Géza kedves szép regényéből feldolgozott színművét, „Ida regényét" a legjobb működvelői szereposztásban. Ez a működvelői gárda régóta ismeretes Debrecen város közönsége előtt. Főszerepre sikerült megnyernünk Tuster Jolán művésznőt, aki már eddigi szerepléseivel is sok élvezetet nyujtott a közönségnek. Segitségére lesz benne a nagyszerű Nagy József, Teleky Pál, Pintér János, Csernus János, Darvas Gyula stb. és a Leányklub tagjai csaknem kivétel nélkül a római katholikus elemi iskola növendékeivel. A darab rendezését Kassay Károly szinművész úr volt szives vállalni. A szinház új igazgatója Horváth Árpád és agilis Metszőssy titkára a legmesszebbmenőleg támogatja a vállalkozók munkáját.

Jegyek kaphatók a Zita árvaházban (Magoss György tér 7., a Leányklub helyiségében Varga u. 18.) és előadás előtt a pénztárnál.

Németországban megbüntetik azt, aki becsméreli a házasságot

Ujitások a büntetőjogban — Munkával lehet törleszteni a pénzbüntetést

Berlin, november 5. A német büntetőjog reformjának kidolgozásával megbizott hivatalos büntetőjogi bizottság befejezte munkálatait. Gürtner dr birodalmi igazságügyminiszter ebből az alkalomból fogadta a sajtó képviselőit és a következőket mondotta:

— A büntetőjogi bizottság teljesitette a vezértől kapott megbizatást, amely igy hangzott: *Ujjá kell alkotni a német büntetőjogot*, ugyhogy az megfeleljen és összhangban álljon a korunkban kialakult újabb felfogással.

— Az új nemzeti szocialista büntetőjog központjában nem az egyes ember, hanem az egész nép védelme áll. Fontos fejezete az új büntetőjognak a »gyermek védelme«.

— *Büntetés alá esik, aki nyilvánosan becsmérli a házasságot vagy az anyaságot.* Hasonlóképpen büntetendő cselekmény a gyermekáldás korlátozására való nyilvános felhivás. Továbbra is büntetendő cselekmény marad a magzatelhajtás és a gyermekelhagyás. A szeméremelleni büntettek büntetését megszigoritották.

A zsarolás céljából történt gyermekrablást továbbra is feltétlenül halállal büntetik. Büntetendő cselekmény marad továbbra is a sztrájk és munkáskizárás.

A büntetőjogi védelemnek ez az alapvető átalakitása kiterjed a német gazdasági élet védelmére is. Az új büntetőjog hathatós védelemben részesíti a német gazdasági életet titkoknak a külföldre való elárulásával szemben. De megbüntetik azt is, aki rosszindulatú valamely közszükségleti cikk hiányát idézi fel. Megbüntetik azt a gazdasági vezetőt, aki meg nem engedett módon visszaél hatalmával.

Egész új gondolatok érvényesülnek az új büntetőjogi javaslatban a büntetés kiszabásáról szóló fejezetben. A büntetést úgy kell megállapitani, hogy annak mértéke megfeleljen a népkövetelte jogos bünhődésnek. A pénzbüntetéseket a jövőben úgy kell kiszabni, hogy azok az elitélt napi jövedelmének vagy részei vagy többszörösei legyenek.

Ezzel elkerülik azt, hogy a gazdagot túlenyhén, a szegényt pedig túlsúlyosan büntessék. *Ha az elitélt szegény és nem tudja megfizetni a kirótt pénzbüntetést, akkor azt szabad munkával letörleszteni.*

Súlyos büntetés alá esik a német nép gyalázása és rágalmazása. Hasonlóképpen súlyosan büntetik a vezér szidalmazóját. Külön büntetés alá esik az, aki a német hadsereg tetteit vagy német katonák hősi halálát becsmérli.

Eckhardt Tibor november 15-ikén beszámolót mond Miskolcon

Miskolcról jelentik: November 15-ikén nagyjelentőségü politikai esemény szinhelye lesz Miskolc: Eckhardt Tibor a városba utazik, hogy mint Miskolc város országgyülési képviselője, beszámolót mondjon. A független kisgazdapárt vezérét erre az utra pártjának több képviselőtagja is elkiséri.

Nikotinnal megmérgezte magát és félóra mulva meghalt egy férfi a Rugonfalvy uccán

Megdöbbentő öngyilkosság történt tegnap este hét óra tájban a Homokkertben levő Rugonfalvyy utca 10. sz. alatt.

Asztalos Károly Rugonfaly utca 10. szám alatti lakos, állásnélküli férfi **a ház előtt nikotint vett be. A hatalmas mennyiségben bevett méreg csakhamar éreztette hatását s Asztalosnak szörnyű kinjai voltak. Félig eszméletlenül, fájdalmas görcsökben rángatózva terült el a földön s itt találtak rá a járókelők.**

Nyomban értesitették a mentőket, akik azonban mire kiérkeztek, Asztalos Károly már halott volt. A szörnyű adag méreg, mely husz ember számára is halálos lett volna, nem egészen félóra alatt végzett vele.

Asztalos Károly levelet hagyott hátra **melyben azt irta, hogy kénytelen halálba menekülni, mert nem kap munkát, nem képes dolgozni s azt nem nézheti el, hogy felesége, aki munkásnő, a maga keservesen keresett filléreiből tartsa évről-évre.**

A baltás ember ugy behorpasztotta ellenfele koponyáját, hogy csak a mütét után nyerte vissza beszélőképességét

A debreceni tábla nyolc havi börtönre itélte szándékos emberölés kisérlete cimen.

Székely községben ez év április 6-án este 5 liter bort fogyasztottak el az egyik kocsmában Makara János, Makara Ferenc és Lukács Sándor nyirbogdányi gazdálkodók. Közben megjelent ott Erdei János, akivel összevesztek egy 25 pengős lóvásárlás miatt. A szóváltás hevében Erdei mellbevágta Makara Jánost, a dulakodók kimentek az uccára, birkozás közben az árokba estek. Amikor Erdei erősen végigkarmolt körmeivel Makara János arcán, Lukács bikacsökkel ütött Erdei arcába.

Erdei ezután a községi bírót akarta elhívni a kocsmába, hogy az tegyen igazságot, de a bíró erre nem volt hajlandó a kocsmában. Amig odajárt, *Makara János baltát vett magához és a másik két emberrel együtt elindult Erdeit megkeresni. Amikor szembetalálkoztak vele, Makara János a nála lévő baltával úgy behorpasztotta Erdei fejét, hogy az elvesztette a beszélőképességét. Csak amikor orvosi mütét után a behorpadt koponyacsontot kiemelték, akkor tudott csak ujra beszélni.*

Emiatt a nyiregyházi törvényszék Makara Jánost erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntettének a kisérletéért nyolchavi börtönre itélte. Makara Ferencet és Lukács Sándort, mint bünsegédeket fejenkint háromhavi fogházra itélte.

A debreceni tábla csütörtökön tárgyalta ezt az ügyet, ahol megjelent a baltás ember és a testvére. *Jeney Gábor* főügyészhelyettes a cselekménynek szándékos emberölés kisérletére való minősítése érdekében szólalt fel, dr *Fényes Endre* ügyvéd, a két Makara védője, különösen az erős felindulás fennforgását vitatta. A tábla *Barankay* tanácsa Makara János tettét szándékos emberölés büntettének kisérletévé minősitette, de az enyhitő szakaszok figyelembevételével meghagyta a nyolchónapi börtönbüntetést. Makara Ferenc büntetését kéthavi, Lukácsét egyhavi fogházra szállitotta le a cselekménynek szándékos emberölés kisérletének büntettévé való minősitésével. Az itélet ellen úgy a vád, mint a védelem perorvoslattal élt.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

A dér...

Fehér fátyolával eljött ismét a dér,
Minden virágtestben megdermedett
a vér....
Szomorúan hajtják le bágyadt fejeiket
Mert mindnyájan érzik közeli végüket.

Hiába esókolja róluk le már a nap,
Uj erőt, illatot — egyik virág se kap...
A sok selymes szirom nap—nap után
hullik,
Halk szavú sikollyal egymástól
buesuzik...

Fájó szívvel nézem ezt a nagy aratást,
Virágoskertemnek csendes haldoklását.
Mintha szívemre is a dér borult volna..
Halkabb lett azóta ajkamon a nóta....

Szívem hegedűje gyászindulót zenél,
Körülöttem minden elmúlásról beszél..
Hervadás.. enyészet.. sir fel az őszi szél
Mert fehér fátylával ejött ismét a dér..

Nyírlövő. **Veressné Főző Erzsébet.**

— **Ismertető előadás az uj bortörvényről.** A debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy Katona Zsigmond borászati felügyelő ur az uj bortörvény és annak végrehajtása tárgyában folyó 9-én, hétfőn délután 5 órakor a kereskedelmi és iparkamara székházának közgyülési termében ismertető előadást fog tartani. Felkérjük az érdekelteket, hogy ezen értékes előadáson minél nagyobb számban résztvenni szíveskedjenek.

x **Dr Erdélyi László gyermek- és belorvos** rendelőjét Bethlen utca 20. szám alól Deák Ferenc utca 22. szám alá helyezte át.

— **Elkelt a jegyek legnagyobb része Nimura táncestjére.** A szombat esti, nagy érdeklődéssel várt táncest megmaradt jegyeit ma és holnap egész nap árusítják a Méliusznál és a Bika előcsarnokában. Esti pénztár a táncest napján a Bikában, este hét órától kezdve.

— **Nyugalmazott MÁV főtisztviselők összejövetele.** A Debrecenben és környékén lakó nyugalmazott MÁV főtisztviselők szokásos havi összejövetelét, — mely a Halottak napjára tekintettel, november hó másodikáról elmaradt — november hó 9-én, hétfőn este hat órakor fogják az Angol Királynő zöldtermében tartani. A rendezőség kéri az érdekelteket, hogy az összejövetelen a megszokott nagy számban szíveskedjenek megjelenni.

x **A Duna Általános Biztosító Rt.** irodáját áthelyezte Szent Anna utca 1 szám alá, emelet.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban (a téli imaházban).** Pénteken estefelé negyed öt órakor szombatköszöntő ima. Szombat reggel negyed nyolc órakor, délután fél négy órakor, szombat kimeneteli ima este öt órakor. A Kápolnás uccai templomban reggel fél nyolc órakor, délelőtt fél tiz órakor gimnáziumi istentisztelet. Délelőtt tizenegy órakor tóra olvasás és muszáf ima, kántor és énekkar közreműködésével. Hétköznapokon, hétfőn és csütörtökön reggel fél hét órakor, a többi napokon háromnegyed hét órakor. Este mindennap fél öt órakor. — Az elnökség.

Horváth Árpád szinigazgató kezdeményezésére a szintársulat tagjai minden hónapban összejövetelt tartanak, hogy necsak a szinpadon, hanem a fehér asztal mellett is ápolják a kollégialitást. Ezekre az összejövetelekre meghivják felváltva a szinház barátait. Képünk az összejövetelről készült, melyet az Angol Királynőben tartottak meg. Felső képünk: Horváth Árpád beszélget Zöld József h. polgármesterrel, mellettük Horváthné Neményi Lili szinművésznő.

x **Orvosi hir.** Dr Molnár Gergely orvos rendelőjét Teleki utca 3. szám alól Szent Anna utca 22. szám alá helyezte át.

— **Istentiszteletek rendje az orth. izr. templomban.** Péntek délután 4.10, szombat reggel 8, délután 3.30 órakor. Szombat kezdete péntek délután 4. szombat vége szombat este 5.08 órakor.

— **Társasvacsora a homokkerti Olvasó Egyletben.** A homokkerti Ref. Olvasó Egylet f. 8-án este 7 órakor a lemondott és az ujonnan választott tisztviselők tiszteletére társasvacsorát rendez. Egy személyre 60 fillér bor nélkül. Akik részt akarnak venni, kérjük a kibocsátott gyüjtőivek aláírását, hogy a vezetőség tájékoztatva legyen a résztvevők számáról.

— **Az OMIKE** nov. 8-án tartja az izr. hitközség székházában rendes évi közgyülését. A gyülést dr. Both Gyula elnök nyitja meg. Az egyesület elmult esztendei működéséről dr. Gonda László főtitkár ad számot főtitkári jelentésében. Gát Jenő pénztáros pedig a zárószámadást és a költségvetést nyujtja be. A zsidó diákmenzát fenntartó OMIKE ebben az évben működésének nyolcadik évét fejezi be.

x **Tánctanfolyam a Munkásotthonban** hatodikán, pénteken este nyolc órakor kezdetét veszi. Beiratkozni napközben a gondnoknál és este a tánciskolában lehet. Össztáncok vasárnap és csütörtökön este, harminc fillér.

— **Az ingyenes analfabéta tanfolyamra** az irni-olvasni nemtudó egyének állandóan bejelenthetők Széchenyi u. 20. sz. alatt az Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottság titkári hivatalánál.

— **Egy kosár szénért kéthónapi fogház.** A debreceni pályaudvari fütőháztól a télen egy kosár szenet lopott el Vass Gyula debreceni napszámos. A törvényszéken most vonták kérdőre Vass Gyulát. Beismerte a lopást s azzal védekezett, hogy nem volt tüzelője és ezért szedte fel az egy kosár szenet. A bíróság kéthónapi fogházra ítélte a napszámost.

— **Ez Amerika** lehet Ön számára is, ha reklámmal és ügyes propagandával operál. Hogyan kell reklámozni, hirdetni, propagandát csinálni, kirakatot dekorálni? Mindezt megtanulhatja, ha állandóan olvassa a **Reklámélet**et, amleynek legutolsó száma hasznos tanácsokat ad a karácsonyi vásár előkészítésére. Szerkeszti: Balogh Sándor. Előfizetési díj egész évre 12 pengő. Kiadóhivatal: Budapest, V. Lipót körút 9. szám. Kérjen mutatványszámot.

— **Háziasszonyok!** Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztarecepteket megkapja, ha még ma kéri a dr Oetker féle világhirü fényképes receptkönyvet melyet bárkinek ingyen megküld a gyár, dr Oetker A. Budapest, VIII. Conti ucca 25.

x **Vadat legmagasabb napi áron** vásárolunk. Körvadászatoknál előnyös helyszini átvétel. Pulykát legdrágábban veszünk. Friedmann Mihály. — József kir. herceg ucca 60. szám. Telefon: 29—02.

— **A Magyar Szemle novemberi száma** a megszokottan gazdag tartalommal jelent meg. A kitünő tanulmányok sorát Szvatkó Pálnak, a Prágai Magyar Hirlap szerkesztőjének a csehlengyel viszonyról irt cikke nyitja meg, ismerteti a két állam politikájának ütközőpontjait és a fennálló érdekellentéteket. Gogolák Lajos nagyobb tanulmánya a magyar történet németországi szemléletét világitja meg az ott uralkodó felfogás alapján. A ma sokat tárgyalt generációs problémával Kerék Mihály foglalkozik a harminc-negyven évesek nevében. Soproni Elek az agrármüveltség és a mezőgazdasági szakoktatás égető kérdéseit fel. A legutóbbi iparművészeti kiállítást európahirü mütörténészünk, Gerevich T. ismerteti gazdag illusztrációk kiséretében. Erasmus halálának négyszázéves fordulójáról Mátrai László emlékezik meg. Czakó István érdekes tanulmányútbeszámolója a boldog Dániát állitja elénk. Bajza József egyetemi tanár, Horvátország aktuális kérdéseire mutat rá. Gáldi László alapos, szép tanulmányában a román lirát ismerteti. A számot Offlik György nélkülözhetetlennek ismert külpolitikai szemléje és Ölvedi János kisebbségi figyelője zárja be.

— **Két pár csizmát lopott, nyolchónapi börtönre itélték.** Révész Károlyné büntetett előéletü asszony Debrecenben ellopott az egyik csizmadiától két pár új csizmát. Az egyik csizmát azonnal felhúzta a lábára és eldobta a viharvert cipőjét. A tolvaj asszonyt leleplezték és a lopott csizmában felvitték a rendőrségre. A nyomozás befejezése után a beismerésben levő asszonyt átadták az ügyészségnek és gyorsitott eljárás alapján már itélkezett is felette a bíróság. Révész Károlynét bünösnek mondották ki lopásban és tekintettel arra, hogy már lopásért büntetve volt, elitélték nyolchónapi börtönre.

Felvidéki irók Debrecenben

A felvidéki magyarság szellemi vezéreinek tekintélyes csoportja magyar körútra indult, hogy a magyar városokat megismerje és egyben beszámoljon a kisebbségi magyarság kultúrális életéről és küzdelmeiről.

November hó 9-én délután 6 órakor tartják bemutatkozó előadásukat kivételesen a városi zeneiskola dísztermében, mert a Déri-múzeum vetitettképes előadásra van lefoglalva. Az estélyt dr *Darkó Jenő* egyetemi tanár nyitja meg. Mécs László verseit Vietórisz Ili szavalja, a rádióból jól ismert Tamás Lajos, Tamás Mihály, Szombathy Viktor, Mezei Gábor irók közreműködésével. Az előadásra számozott műsor a Méliuszban váltható. Előadás után a debreceni közművelődési egyesületek és a Magyar Ujságirók Országos Egyesülete debreceni osztálya közvacsorát rendez, melyre dr Juhász Gézánál (kereskedelmi iskola) és Thury Leventénél, az ujságirók elnökénél lehet jelentkezni.

— **A Kerekestelepi Olvasókörben** (Gróf Leiningen u. 17.) a Nemzeti Egység 33. körzetének ifjusága nov 8-án este 7 órai kezdettel családias jellegü belépődíj nélküli műsoros táncestet rendez. A zenét Ujvárosi Béla és zenekara szolgáltatja.

x **Kozmetikai újdonságok, hormonos krémek és pakolások petyhüdt bőrnek, legújabb módszerü estélyi kikészités, fénykezelés szénsav-fürdő, pórusösszehúzó, kozmetikumok, stb. KOMÁROMINÉ, kozmetikai intézetében, Bika bérház, Telefon: 19—56.**

— **Éleslövészet.** 1936. évi november hó 18 19 20 23 25 26 27 30. december 2 3 4 9 10 14 16 17 18-án a Sárkút tanyánál levő hareszerü lőtéren a pallag pusztai vasúti állomás közelében éles lövészet lesz. A lőteret e napokon a lövő alakulat 7 órától 18 óráig le fogja zárni. A lezárási idő alatt a Debrecen és Hajdúsámson közötti országúton a forgalmat a lövészet vezetője gyorsan mozgó járművek (gépkocsi, kerékpár stb), részére esetenként meg fogja nyitni. — Debrecen 1936. október 30. Lám Dezső sk., főkapitányhelyettes, a kapitányság vezetője.

— **Egy tanú, nem tanú.** A Boldogkerti egyik házából élelmiszereket és ruhaneműt loptak. A nyomozás szerint Balog Eszter cigányasszony volt a tettes. A debreceni törvényszéken megtartott tárgyaláson a cigányasszony tagadta a vádat és csupán egy kisgyermek beszélt ellene, aki felismerte benne azt, aki a házból kiszaladt a batyuval. — A bíróság a gyermek vallomását nem fogadta el perdöntőnek és felmentette a cigányasszonyt, megfelelő bizonyítékok hiányában a lopás vádja alól.

— **Besurranó tolvaj müködött egy Piac uteai füszerüzletben.** Adorján László füszerkereskedő. Piac utca 93. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen besurranó tolvaj ellen, aki az üzlet folyosójáról pár perc alatt, míg az árut őrizetlenül hagyták ötven kiló sót 20 pengő értékben ellopott. — A rendőrség nyomában van a tettesnek.

— **A Háztulajdonosok Lapja** októberi száma gazdag tartalommal ma jelent meg. Főbb cikkei „Fontos határozatot hozott a vidéki egyesületek gyülése", „Devalváció és házbirtok", az adóügyi rovat részletesen ismerteti a novemberi házbérbevallás fontosságát és kimerítő tájékozast nyujt a bérbevallásra vonatkozólag. A lap, mely első sorban a háztulajdonosokat érdekli a kiadóhivatalban (Ferenc József ut 28-c. I. emelet) és trafikokban kapható.

— **Gyomor és bélzavaroknál** hasüregbeli vérpangásnál, étvágytalanságnál, szorulásnál, felfuvódásnál, gyomorégésnél, felböfögésnél, szédülésnél homlokfájásnál, hányingernél, egy—két pohár természetes **Ferenc József** keserüvíz alaposan kitiszttija az emésztőutakat.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Matusek Gyula fényezősegéd, fiú Béla. Nagy Gábor kocsis, leány Julia.

Eljegyzések: Nagy Géza soffőr—Kovács Margit, Balozsán János szerelő—Kádár Vilma, Szabó József fm.—Győrösi Ágnes, Guba József fm.—Czifra Mária, Elefánt Herman lakatossegéd—Schvarcz Olga, Csordás János fm.—Szabó Katalin, Ispán Antal fm.—Nádasdi Zsuzsa, Ajtóni Andor sütősegéd—Pethő Vilma.

Halálozások: Özv. Szabó Mártonné ref. 88 éves, Csap u. 21. Kulesár Lajos róm. kath. 17 éves, Kossuth utca 47. Nesznál Ferenc róm. kath. 18 éves, Homok u. 18.

— **Egyházrészi tanácsot alakítanak a kerekestelepiek.** A kerekestelepi önálló egyházrészi körzet, f. hó 8-án, délelőtt tizenegy órakor választja meg a tanácsosait a kerekestelepi templomban. Ez alkalomra a környékbeli egyházias érzésü református híveket szeretettel meghivja a kerekestelepi egyházrészi körzet elnöksége.

— **Gyarapodott a KIE könyvtár.** A vallás és közoktatásügyi miniszter az iskolán kivüli népmüvelési bizottság által a KIE könyvtár részére újabb könyveket adományozott, amelyre ezúton a könyvtárt igénybevenni óhajtók figyelmét felhivjuk azzal, hogy a könyvtár minden hétfőn s csütörtökön 6—7 óráig a rendelkezésükre áll a KIE otthonban, Piac ucca 36. szám, első emelet. — Vezetőség.

— **Vetitettképes előadás a Déri-müzeumban.** A Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya, folyó év telén vetitettképes turistatárgyú előadássorozat rendezését vette tervbe. Ennek során folyó évi november hó 9-én, hétfőn este hétórai kezdettel igen érdekes előadás kerül megtartásra. Ez alkalom mal ugyanis Debreceni Gyula, Afrika utazó, volt németkeletafrikai gyarmati tiszt fog igen érdekes előadást tartani, vetitett képekkel, „Karaván utazás a trópikus Afrika belsejében" cimmel. Amidőn erre az előadásra tagjaink és az érdeklődők szives figyelmét felhivjuk, megjegyezzük, hogy az előadás díjtalan, csupán a szegény gyermekek felruházására kérünk személyenkint 20 fillért. Az egész tél folyamán tartandó összes előadásra érvényes bérletjegy ára egy pengővel egy összegben megváltható. Ilyen korlátolt számú bérlet valamint napijegy előre váltható Kökényessy Katalin jegyzőnél és Szeremley Ila pénztárosnál, valamint minden előadás előtt Déri-müzeumban a pénztárnál. Ezúttal is közöljük tagjainkkal, hogy a heti asztalösszejöveteleinket minden héten hétfőn este 8 órától tartjuk a Gambrinus étterem külső termében. Ezekre az összejövetelekre felhivjuk a tagok figyelmét és megjelenésüket minél nagyobb számban kérjük.

— **Kultúrdélután lesz** folyó hó 8-án vasárnap délután félnégyórai kezdettel, igen gazdag müsorral a szoboszlai úti katolikus iskolában, a Katolikus Népszövetség II. kerületének rendezésében. Ez alkalommal Székely Béla nyilastelepi tanító tart előadást az elhagyott gyermekek felkarolásáról. Mindenkit szivesen lát a vezetőség.

Négy államból kitoloncolt templomrablót öt évi szigoritott dologházra itélt a debreceni tábla

Méhész Ferencet a bukaresti és brassói törvényszék is elitélte már korábban többévi fegyházra és szigorított dologházra, nagyarányú lopásai miatt. *A mult év nyarán feltételesen szabadlábra helyezték és kitoloncolták. Előbb Ausztriába ment, de onnan visszatoloncolták, majd Csehszlovákiában próbált szerencsét, onnan is kiutasították, végül Romániába ment, de onnan is visszaküldték.*

A cseh kitoloncolás előtt feltörte a nagysimonyi ág. ev. templom ajtaját és a felfeszitett perselyből 25 fillért lopott el. Majd ez év februárjában Sárvár községben az izraelita templomba tört be, de ott pénzt nem talált. Ekkor ugyanebben a községben Magyar János trafikjába hatolt be, ahonnan 5 pengőt és néhány pakli dohányt lopott.

Ezek miatt ismét a vádlottak padjára került három lopás büntettével vádolva. Azzal védekezett, hogy a dologházban szerzett pénzét elvették a csehek és igy kényszerüségből lopott, hogy átmehessen román területen élő rokonaihoz. A nyiregyházi törvényszék szigorított dologházra itélte, melynek legkisebb időtartamát 5 évben állapitotta meg. Fellebbezés folytán csütörtökön tárgyalta ezt az ügyet a debreceni tábla, ahol helybenhagyták az elsőfokú itéletet.

— **Ma van Nagy Tibor előadása a rádióban.** Ma, pénteken délután öt órakor tartja rádióelőadását Budapest I. hullámhosszán Nagy Tibor debreceni tanárjelölt, az ismert fiatal iró és kritikus, aki „Városkép Miskolcról" cimen egyik város szociografiai tanulmányát fogja felolvasni.

— **A Debreceni Egyetemi és Főiskolai Luther Szövetség összejövetele.** A Luther Szövetség szerdán este tartotta e heti összejövetelét, melyen Pass László alesperes, tb. esperes tartotta meg nagy figyelemtől kisérve, értékes, utörő előadását Magyar vallás cimen. Sikra száll a magyar génius érvényesülése érdekében az egyházi szolgálatnál. Elvetendők azok a törekvések, hogy vissza kell térni a fehérló áldozáshoz, de elő kell mozditani azt, hogy az Evangélium a maga tisztaságában vitessen a magyar nép elé. Sajnos, meg állapittatott, hogy pl. nines magyar stilus a templom épitésben, az egyházi ének, zene tulnyomó része idegen népi lélek alkotásainak másolása, mely a magyar lelkületnek, érzésnek egyáltalán nem felel meg. Szükséges tehát a magyar lélektől lelkezett müvek, templom, ének, zene, prédikáció megvalósitása és ezzel Isten igéjének közelebb vitele a magyar ember lelkéhez. A nép ugyanis csak akkor érti meg, hogy mit nyujt a vallás neki, ha az a lelkével rokon. Az előadást több hozzászólás követte, melyek után a megjelent vendégek és tagok kedélyes teázáson vettek részt.

— **Belefult a mosóvízbe egy kis gyerek.** Nyirpilis község egyik tanyáján megdöbbentő gyermektragédia játszódott le, úgyszólván szülők szemeláttára. Micska Miklós gazdasági cseléd és felesége, éppen az ebédrél ültek, mikor másféléves gyermekük az odakészitett forró mosóvízbe beleesett és mielőtt bárki is segitségére siethetett volna, belefult. Vizsgálat indult annak a kiderítésére, hogy a gyermekük haláláért terheli-e felelősség a gondatlan szülőket.

— **Tizenötpengős dömping kerékpár.** Tokióból jelentik: Tizenötpengős kerékpárokkal akarja elárasztani az egész világot a japán kerékpárgyárosok szövetsége s hogy fenyegetése nem üres szóbezéd, azt bizonyitja a most közzétett adat, hogy a japán kerékpárkivitel értéke 1926—1934. évig évi 280.000 fontról 1.1 millió font sterlingre emelkedett. Az első rohammal a japán kerékpárdömping a gyarmati világot akarja meghódítani s már kiépitette szervezetét az egész távoli Keleten, Afrikában, Délamerikában, a Csendes óceán szigetvilágán. Azután Európára kerül a sor...

— **Ki tud róla?** Hani József amerikai hagyatékában érdekelt Hani Mihály (Ádám fia) hagyatéki jutalékának rendezése végett közölje cimét a Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Irodával, Budapest VIII. Fiumei út 4. szám. Amennyiben bárki nevezett jelenlegi tartózkodási helyéről tudomással bir, az a fenti irodával legyen szives közölni.

— **Kik választhatók a tisztességtelen verseny ügyében itélkező kamarai választott bíróság elnökeivé.** Tisztességtelen verseny ügyekben abban az esetben, hogyha a felperes pusztán kifogásolt magatartás abahagyását akarja kikényszeriteni, a kereskedelmi és iparkamara kebelében alakuló választott bíróságok járnak el, amely választott bíróság két laikus bíróból és a választott bírák által kijelölt hivatalos bíróból, mint elnökből áll. A vonatkozó jogszabály szerint az elnökké választható itélőbirák névsorát a m. kir. igazságügyminiszter állapitja meg. Dr Lázár Andor m. kir. igazságügyminiszter a debreceni kereskedelmi és iparkamara területére a következő itélőbirákat jelölte ki, akik a választott bíróságok elnökeivé választhatók: dr Gallé Jenő debreceni kir. itélőtáblai tanácselnök, dr Bornemissza Károly III. fizetési csoport jellegével felruházott debreceni kir. itélőtáblai bíró, Dr Honhelser Sándor debreceni kir. itélőtáblai bíró, Dr Pagonyi Gyula a III. fizetési csoport jellegével felruházott debreceni kir. törvényszéki tanácselnök.

Az ablakon behajolva ellopták az órát. Fehérváry Ferencné, Csillag utca 29. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az utcai ablakon behajolva egy duplafedelü férfiórát ellopott a lakásból.

— **Gyümölcsvásárlás közben kilopták zsebéből tárcáját.** Bogár Erzsébet Gyöngyvirág utca 16. szám alatti lakosnak tegnap délelőtt a gyümölcspiacon vásárlás közben ismeretlen tettes ellopta tárcáját nyolc pengővel.

— **Az árokban találtak rá egy éjjeli őr holttestére.** Mucsony község határában az útmenti árokban egy férfihullát találtak, amelyről sikerült megállapitani, hogy vitéz Csabai Ferenc éjjeliőr holttestével azonos. Hogy a halál körülményeit tisztázni lehessen a hatóság elrendelte a hulla felboncolását. Ugyanis az orvosi vizsgálatnak eddig nem sikerült megállapitani, hogy bün'ény, vagy véletlen baleset történt-e. Mert eddig csak feltevésekre szorítkoznak a nyomozó hatóságok. Lehet, hogy ittas állapotban került vitéz Csabai a vízzel telt árokba. Nem lehetetlen azonban az sem, hogy büntény áldozata lett s valamegyik haragosa fojtotta vízbe. Vitéz Csabai Ferenc rejtélyes halálának okát, a boncolás és a nyomozás rövidesen tisztázni fogja.

MOZI

KINAI ARANY

A Hungária mozgószinház bemutatója

A kinai tárgyu daraboknak, — érdekes megfigyelni, — milyen varázsa van közönségünkre. Ez az exotikus nép, a maga furcsa, titokzatos törvényeivel, szokásaival, életével mindig érdekelte a publikumot s szinpadon, filmen, regényben egyaránt hatalmas sikert jelentő kinai miliőjü müvevket láthattunk főleg az utóbbi években.

„A kinai arany" sikerét mégsem egészen ez a kinai témákhoz való különleges publikum vonzódás szabja meg, hanem elsősorban a darab értékei. A kinai történelem egyik véres korszakába nyulik a mese fonala s rendkivül érdekes, izgalmas történetet élvezhet végig a néző ebben a darabban, kitünő rendezésben, müvészi eszközökkel megoldva. Friss, érdekes elgondolások, ragyogó ötletek, a film lehetőségeinek abszolut kihasználása teszi igen sikerült filmmé ezt a darabot. És, akikről talán elsősorban kellett volna megemlékeznünk Garry Cooper, akinél kevés nagyobb müvésze van a filmjátszásnak s mellette a szép és tüneményesen játszó Madelaine Caroll alakitása.

A kisérő müsor kitünő.

(k. i.)

— **Hasbaszúrta a széntolvaj a vasúti pályaőrt.** Budapestről jelentik: Gyilkos merényletet követtek el egy vasúti alkalmazott ellen a kőbányai alsó pályaudvar közelében. Itt látta el a szolgálatát Szabó János pályaőr, aki a sertésbizlaló mellett elfutó sinekre állitott vagonok körül ellenőrző munkát végzett. Ma délelőtt féltizenkettőkor észre vette, hogy az egyik tehervagonról egy ismeretlen fiatalember zsákba szenet rak. Felelősségre vonta, mire a széntolvaj összeszólalkozott vele és hirtelen kést rántva, kétszer hasbaszúrta Szabót é utána elmenekült. A közelben nem tartózkodott senki s mire a távolabb álló vasútasok és munkások odaértek, a merénylőnek már nem volt semmi nyoma. Szabó Jánost haldokolva szállitották a MÁV kórházba. A késelő széntolvajt keresi a rendőrség.

— **A piacon ellopták tárcáját.** Glück Jenőné, Bethlen utca 25. szám alatti lakosnak tegnap délelőtt a Rákóczi utcai piacon ismeretlen tettes ellopta pénztárcáját, melyben nyolc pengő, aranylánc és karkötő volt. A rendőrség megindította a nyomozást a lopás ügyében.

— **Halálraitatta a kisfiát.** Szatmárnémetiből jelentik: A szatmármegyei Tur községben Kalin László pálinkafőzés közben 11 éves László nevü fiát addig itatta a frissen párolt pálinkából mig a gyermek meghalt. Az apát letartóztatták.

— **Halálra korbácsolta a beteget egy temesvári ápoló.** Temesvárról jelentik: Wolf Jakab szegényházi ápolt néhány nappal ezelőtt gyanús körülmények között meghalt. A rendőrségre névtelen feljelentés érkezett, amely szerint Wolfot Ollinger János betegápoló korbácsolta halálra. A rendőrség vizsgálata megerősiteni látszik a feljelentés megdöbbentő adatait. Ollingert letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

— **Összemarta az állatorvost egy megvadult véreb.** Nagykanizsáról jelentik: Rajkay Mihály sárvári állatorvos tegnap be akarta oltani a sárvári kórház főorvosának hatalmas vérebét. Az állatot lefogták és összekötözték, de a kutya valamilyen módon kiszabaditotta magát és Rajkayt mindkét karján összemarta. A beteg állatot agyonlőtték az állatorvost pedig a budapesti Pasteurintézetbe szállitották.

Boross Géza festőművész, ki kiállítást rendez a Déri muzeumban.

Két gulyás a járásbíróság előtt

Két hatalmas szép szál magyar, mindketten elepi gulyások álltak csütörtökön délelőtt dr *Kerekes Ernő* járásbíró előtt. A vádlott Hajdu András, a sértett Tóth Ferenc.

A vád lopás vétsége, mert a panaszos Tóth Ferenc szerint szomszédja, Hajdu András ellopott tőle egy fejszét, egy pányvakötelet kilenc pengő értékben.

— A pányvakötelet elismerem, tekintetes bíró úr, a többit nem — szólt önérzetesen a vádlott.

Dr *Jankovich László* ügyészi megbízott módosította vádját tulajdon elleni kihágásra, mert az ellopott dolgok 10 pengőn aluli értékűek. Minthogy a sértett, Tóth Ferenc nem kívánta kollégája megbüntetését, a bíróság megszüntette az eljárást.

— Alásan köszönöm, tekintetes bíró, az ítéletet.

— Ne nekem köszönje, hanem az ügyész úrnak — mondotta Kerekes bíró. — Ekkor illedelmesen és alázatosan az ügyészi megbízottnak köszönte meg a megtévedt magyar az ítéletet, majd mindketten békésen eltávoztak a járásbíróság épületéből.

— Megalakult a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetségének debreceni csoportja. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetségének debreceni csoportját vasárnap alakították meg. A csoportalakító gyűlésen szépszámmal jelentek meg a kereskedelmi alkalmazottak. Egri Artur központi alelnök ismertette a szövetség célkitűzéseit és a szervezkedés szükségességét hangoztatta. A csoport tagjai egyhangúlag állást foglaltak a győri országos kongresszus határozati javaslatai mellett. Eszerint a vidéki városok kiküldöttei a következő célok elérésére törekednek. A törvényes minimális munkabér megállapítása, a fizetéses szabadságidő törvényesítése, az OTI ön kormányzati jogainak teljes visszaállítása, a MABI kirendeltségek felállítása. Elfogadták Berger Józsefnek azt a javaslatát, hogy a vásároknak vasárnapról hétköznapra való áttételét sürgessék az illetékes hatóságoknál. — Végül megejtették a tisztikar választását. Elnök lett Szántó Izidor ü. v. alelnök Bleich Béla, titkár: Berger József. A debreceni csoport felhívja a kereskedelmi alkalmazottakat, hogy a szövetség által kitűzött célok elérése érdekében csatlakozzanak a szövetséghez. A csoport minden szerdán este 8 órakor szakmabeli megbeszélést tart az Arany János utca 39. szám alatti helyiségében.

GRÜNFELD SALAMON nőidivat szalonját áthelyezte Piac u. 58. sz. Linóleum udvar.

KÖZERDEKŰ LEVELEK

TARTHATATLAN ÁLLAPOT AZ ADÓPÉNZTÁRBAN

Kedves polgártársam, ha adódat pontosan akarod fizetni és a hónap első felében belépsz a kalodaszerű adópénztárba, vigyázz magadra, mert a szorongattatás közepette könnyen meglegyinthet a szellő.

Itt volna az ideje, hogy megszünjön a mai áldatlan állapot, mert az adópénztár szük helyiségei miatt nemcsak az adózó szenved kegyetlenül, hanem az ott foglalkozó tisztviselők egészsége is kockán forog. Csodálkozunk rajta, hogy a város tisztiorvosai ezt mind a mai napig megtürték. A tisztelt bizottsági tag urak is belátogathatnának hébe-hóba a szorongatott helyiségekbe, legalább meggyőződnének arról, hogy a maj állapot Debrecen város reputációja szempontjából tovább feat nem tartható.

Több polgár nevében:
N. S.

A KÁLVINTÉRI KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK PANASZA

Már több mint három hónapja, hogy a Kálvin tér 4. számu ház megtámasztására szolgáló gerendázat akadályozza a forgalmat, ugyannyira, hogy a frontunkon lévő üzlethelyiségeinket csak a sinek közöt botorkálva lehet megközeliteni. Emiatt már sok vásárlónk panaszkodott. Sáros, esős időben pedig a járókelők helyzete egyenesen életveszélyes. A közeledő téli csuszós, jeges idők alatt pedig ki vagyunk téve annak, hogy vevőkörünk inkább máshol szerzi be szükségleteit, semhogy esetleges szerencsétlenségnek tegye ki magát.

Kérjük tehát az illető hatóságot, hogy az gerendázat ügyében mielőbb intézkedni szíveskedjék.

A Kálvin téri iparosok és kereskedők.

— Öt bála pamutot loptak le az autóról Budapesttől Debrecenig. Aszódi Mihály teherautófuvaros, Arany János utca 15. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki Budapesttől Debrecenig, a fedőponyva áthasítása után az autójáról ellopott öt bála pamutárut. A rendőrség nyomozza a vakmerő tolvajt.

— Elítélték, mert becsapott egy banktisztviselőt a „perzsa" szőnyegekkel. Herzfeld Lajos nyiregyházi kereskedelmi ügynök ez év januárjában Nyiregyházán eladott két szőnyeget a banktisztviselőt, hogy a magyar Szollár Aladár banktisztviselőnek 150 pengőért. Abban a hiszemben tartotta csomózású perzsaszőnyeget vett meg tőle, holott közönséges gyári pamutból készültek. Emiatt Herzfeldet csalás büntette miatt hathónapi börtönre ítélték. A debreceni Itábla ezt az ítéletet helybenhagyta. Az ítélet jogerős.

SPORT

A »Debreczen« sporthirszolgálata jelenti:

A Boeskai csütörtökön a DEAC csapatával tartott edzőmérkőzést. Az eső állandóan esett, de ez nem zavarta a játékot és nem ártott a nagyszerű pályának sem. A Boeskai sok gólt rugott az egyetemi csapatnak és általában igen jó formát mutattak a játékosok. A csatársorban több formációt próbált ki Opata Zoltán edző és jól bevált Hajdu a jobbszélen, Takács a balszélen és Finta is jól mozgott az összekötőben. Kispest ellen a Boeskai csapatát — mint rendesen — csak pénteken este állítják össze. Két kombináció lehetseges a csatársorban: Hajdu a jobbszélen, Berecz, Teleki, Finta, Takács (balszél). Ez az edzésen jól bevált s ekkor lőtték a legtöbb gólt is a Boeskai részéről. S előnye, ha nem válna be ez a támadósor, lehet cserélni, Finta, Berecz, Teleki, Takács, Hajdu összetételben is játszhat. Centerhalf Boross lesz, ő tölti be most már egyedül ezt a posztot Gyulai eltávozásával. Szó lehet esetleg arról is, hogy Hevesi a jobbszélső, Finta a balösszekötő, Oroszt egyelőre elejtették.

A Boeskai szombaton délben a személyvonattal megy Budapestre.

Megszűnés fenyegeti a Soroksárt, amely esetleg már ki sem áll vasárnap Ujpest ellen. Anyagi válsággal küzd az egyesület és nem tud megbirkózni az árral. Hacsak valami gyors segítség nem jön, akkor megszűnik a jobbsorsra érdemes egyesület és játékosait szélnek ereszti.

Megnyílt a fedett tenniszpálya. A debreceni fedett tenniszpálya tegnap újra megnyílt. Harmadik évfolyamába lép a debreceni fedett tenniszpálya, ahol a tenniszezők délelőtt éppen úgy, mint délután, este kényelmesen játszhatnak és trenirozhatnak. A TIKÁV épülete kitűnően megfelel erre a célra. A fedett tenniszpályán igen olcsón játszhat a közönség. Érdeklődőknek felvilágositással szolgál dr Diczig Alajos kamarai titkár, iparkamara.

Hamar megbüntették újra. László András, a Püspökladányi MÁV kitűnő játékosa gyakran kerül a fegyelmi egyesbíró elé durvaság, kiállítás miatt. Most október 29-én járt le neki a hathónapos letiltása és másnap futballozott a DVSC ellen először. Húsz percig játszott és utánrugás miatt újra kiállította a játékvezető. Hatheti eltiltást kapott ismét. Húsz perenyi játék után újra pihenhet hat hétig...

A vasárnapi műsor már kialakult, egy pályán lesz minden mérkőzés, a DVSC pályán, ahol reggel fél 9 órától este sötétedésig láthat a közönség futballmérkőzést. A Textil—P. MÁV, a Villanygyár—Bihari Turul, DVSC—DEAC lesz még műsoron. A DKASE feleserélte a pályaválasztójogot az NyKISE-vel és most Nyiregyházán játszik s a tavasszal Debrecenben.

A VASÁRNAPI MÉRKŐZÉSEK JÁTÉKVEZETŐI

A vasárnapi mérkőzéseket a következő játékvezetők vezetik: Debrecenben: Textil—P. MÁV Buttkai, DVSC—DEAC Groszmann, Villanygyár—Bihari Turul dr Lengyel: Nyiregyházán: NyKISE—DKASE dr Glückmann, NyVSC—MTK dr Nagy: Kareag: MOVE—NyTVE dr Vargha Béla: Nagykálló: NSE—NyAFE Földes.

II. osztály: DVSC II.—DKAC dr Thomas, Berettyóújfalu: B. Turul II.—D. MOVE Kovács László.

Ifjúsági: KISOK Hajdúböszörmény—Ref. gimnázium Váradi.

FUTBALLNAGYÜZEM A VASUTAS PÁLYÁN.

Folyó hó nyolcadikán már reggel fél kilenc órakor nyit a vasútas pálya, — amikor is a DVSC II—Klinika csapatai mérköznek egymással. A vasutas csapat győzelem esetén az őszi első a II. osztályban. Utána negyedtizenegy órakor sorra kerülő Textil—PMÁV mérkőzésen a még mindig jó futballt játszó püspökladányiak ellen a lelkes feketefehérek nem igen fognak meglepetést hozni. Déli tizenkét órakor a Villanygyár csapata a B. Turul ellen növeli bajnoki pontjait és javítja az amugy is kitünő gólarányát. Végül két órakor a DEAC igyekszik pontot szerezni a DVSC-től, mely a vasútasok imponáló formája után könnyen lehetséges. A mérkőzések jó sportot igérnek és azok olcsó helyárakkal tekinthetők meg.

FŐISKOLAI JELVÉNYSZERZŐ ATLETIKAI VERSENY.

A Debreceni Egyetemi Atletikai Club és Debreceni Gazdasági Akadémia Sport Egylete november hó 7-én délután háromórai kezdettel az egyetemi sporttelepen azon egyetemi és gazdasági akadémiai hallgatók részére, akik még semmiféle nyilvános, sem KISOK sem főiskolai, sem társadalmi atletikai versenyen részt nem vettek, jelvényszerző atletikai versenyt rendez.

FELHIVÁS.

Felkérem a Rákóczi FC következő játékosait, hogy vasárnap délután félháromórakor a Nyíl utca 13. szám alatti szakosztályi ülésen okvetlen jelenjenek meg. Pogyor, Fehér, Kiss, Szőke, Kálya, Sztanek, Vámos, Melich Vizesi, Bihari Juhos, Molnár L. Molnár J. Gombos, Tóth. — Intéző.

KERÉKPÁRSPORT.

A DVSC vezetősége értesíti a kerékpáros sporttársakat, hogy a pénteki szakosztályi ülés elmaradt és a jövő héten pénteken, tizenharmadikán este nyolc órakor lesz megtartva. Számos megjelenést kér a kerékpárszakosztály vezetősége.

Felkérjük a DKASE játékosait, hogy ma este 8 órára szakosztályi ülésen az Utazók helyiségében, feltétlenül es pontosan jelenjenek meg. Elnökség.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

A készárúpiacon gyengén tartott az irányzat, az árak alig változtak. Egyedül a tengerinél mutatkozott 10 filléres olcsóbbodás.

Búzából 3100, árpából 700, zabból 300 mázsa cserélt gazdát a tegnapi árkeretek között. Tengeriből 1800 mázsa eladását jelentették, 10 filléres árcsökkenés mellett.

Búza tiszavidéki 77 kg 17.35—17.65, 78 kg 17.50—17.80, 79 kg 17.70—17.95 80 kg 17.80—18.05. — Felsőtiszai 77 17.30—17.50, 78 kg 17.45—17.65, 79 kg 17.65—17.85, 80 kg 17.75—17.95, rozs 14.45—14.55 takarmányárpa elsőrendü 14.00—14.50, középminőségü 13.50—13.70, sörárpa kiváló 20.00—22.00, prima 17.50—19.00, sörárpa 15.50—16, zab elsőrendü 16.40—16.60, középminőségü 16.30—16.40, tengeri tiszántúli új 9.50—9.80. Őrlemények: korpa 9.55—9.65, 8-as liszt 12.20—12.40.

Magvak és hüvelyesek: Köles fehér 17.00—19.00, vörös 13.00—15.00 egyéb 12.50—13.00, napraforgó tarka 14.25—14.50, tökmag nagyszemü 33.00—35, kisszemü 30.00—32.00, kék mák 103.00—107.00 Viktória borsó 17.00—19.00 zöld expressz 13.00—14.50, őszi 14.00—16.00, lencse nagyszemü 40.00—46, középszemü 32.00—38.00, kisszemu 24.00—26.00, fehér hosszúbab 30.00—32.00, lapos 28.00—30.00, dunai 25.50 26.00, dunántúli 24.50—25.00, felsőmagyar. 22.00—23.00, gömbölyü fürj 24.00—25.00, hosszú fürj 23.00—24.00, lucerna nyersar. 118.00—119.00, lóhere 111.00—115.00, tavaszi bükköny 15.00—17.00, csillagfürt 9.50—10.00, répaszelet 7.00—8.00.

Határidőüzlet: Rozs márciusra 15.50 15.02. — Tengeri májusra 12.06—12.10.

Debrecen sz. kir. város polgármestere. HIRDETMÉNY. ad. 50895/1935. VI sz.

A Bethlen ucca 36. számú ház előtti közterületen épült 16os számú vasbetonsátor megüresedett. Felhivom ezért a vasbetonsátrat bérbevenni kivánó debreceni lakosokat, elsősorban hadigondozottakat, hogy a vasbetonsátor bérbevételére vonatkozó kérvényeiket az elsőfokú közigazgatási hatóságnál, Kossuth ucca 20. szám, földszint 36. számú szoba, 1936. nov. hó 15. napjáig mutassák be. Kötelesek a vasbetonsátrat bérbevenni kivánók a sátor hat havi bérösszegének megfelelő harminchat pengő összegü bérbiztositékot a város házipénztáránál letétbe helyezni és a letéti nyugtát a kérvény mellé csatolni. A vasbetonsátor bérleti ideje 3 év. Bérlő tetszésétől függ, hogy a vasbetonsátorban mit árusit. A vasbetonsátrat a betonsátor alakilását nem kivánó bárminemü kereskedés, vagy műhely céljaira lehet használni. A vasbetonsátor havi bére hat pengő.

Debrecen, 1936 október hó 24.

Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Ügyvédi
határidőnapló megjelent. — Naptárak az 1937. évre már kaphatók, asztali 50, kis falitömb 10 fillér Springer könyv, papir fotoszaküzletében. vv.

Valódi „HABSELYEM" pongyola 9·80-ért
minden szinben
ujra érkezett
HAVAS
Harisnyaház
Bádogos u. 1.

Nyomozó iroda

Magánnyomozó
Gálócsy, Varga ucca 25. rendőrségi és évtizedes magángyakorlattal —, megfigyel, informál, s nyomoz bárhol. 64. 12. 1.

Magánnyomozó
iroda. Szabó nyug. detektiv, Kgyó ucca 57. sz a legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel, informál, vidéken is. 65 12. 1.

Alkalmazást nyer férfi

Fodrásztanulót
felveszek. Kárpule, — Eötvös ucca 64. szám. 163

Állandó
fuvarozásra egy- és két lovas fuvarosokat alkalmazunk, Békési és Löwfa- és szénkereskedők. 155

Vincellért
minden mezőgazdasági munkában is járatost, bizonyitványokkal mielőbb fölveszek. Cim a kiadóhivatalban. 139

Jó megjelenésü,
fiatal segéd, elsőrangú eladó, aki textilszakmában teljesen jártas, — azonnali belépésre felvételik. Részletes irásbeli ajánlatokat a kiadóhivatal továbbit. — „Textil" jelige. 195

Kifutót
jó családból, havi 14.— fizetéssel felvesz Molnár fűszeres, Csapó u. 98. szám. 185

Gyakornokot
felveszünk kereskedelmi érettségivel. Ajánlatokat „Részvénytársaság" jeligére a kiadóba. 197

Alkalmazást nyer nő

Ügyes,
megbizható bejáró szobalányt keres dr Mező Sándorné, törvényszéki épület. 1002 11. 3.

Keresek
azonnali belépésre egy hölgyfodrászkisasszonyt Major Pál fodrász, Vásárosnamény. 1006 11. 5.

Kifutóleányt
nem iskolakötelest, fizetéses tanulóleányokat felvesz „Emmy" Piac ucca 79. szám. 201

Jó munkás
hölgyfodrászsegédnőt, azonnali belépésre keres Balogh Zoltán Hajdúböszörmény. 173

Bejárónőt
a délelőtti órákra felveszek, Románné, Arany János ucca 29.

Bejárónő
jó bizonyitvánnyal azonnal felvételik, — Gaál Istvánné, Bocskai téri II. városi bérház. 188

Ügyes,
önálló segédleányt és kézileányt felvesz divat szalon, Miklós ucca 5. 179

Jó munkás
segédleányt azonnal felvesz Tóhátj Elek női-szabó, Arany János u. 10. szám. 196

Mindenes
bentlakó asszony, kéttagú családhoz felvételik, Péterfia 17. sz. 199

Tisztességes
bejárónő könyvvel, — egésznapra felvételik, Kovács cukrászda, Kálvin tér 5. sz. 198

Kifutóleány
felvételik, Goldstein Karolinnál, Miklós ucca 5. szám, jelentkezés 8—9 óra között. 191

Kiszolgálónő
és segéd, szakmabeli, felvételik, Deutsch Albert és Fia cégnél. 174

Ajánlat

3 méteres maradékokban is elismerten legolcsóbban

GABÁNYI nál PIAC-U. 1.

Jánika 457-I-10.

Hócipőt,
sárcipőt tökéletesen javit Orbán, Piac ucca 7. 1042 1. 15

Uridivat
szabóságomat, november elsején, Simonffy u. 2. szám alá helyezem át Acs Miklós. 1515 11. 24

Bőrkabátot, lengyelbundát, fekete kabátot. WEISZ SÁNDORTÓL. Csapó ucca 10. szám. 560 12. 31

Sámuel villanyszerelő, Rákosi Jenő ucca 4. 11, 11, 13

NÉV ÉS ÜNNEPNAPI olcsó, hatásos ajándékok, utólérhetetlen rum ése likőrkivonatok évtizedes forrása Földes vegyészillatszertára Bikabérház, — Vigmozi nál.

Kötött
ruhát, pulóvert, méretre készittessen Kálmánnénál, Svetits-palota, I. 2. ajtó. 193

Zománc
és olajfestékek, (ajtók, ablakok festésére) 1 kg 1.—, 1.20, 1.40, 1.60-tól, barna olajfesték, bádog tetők, kerítések festésére 1 kg 60 fillér, mig a készlet tart. Porfestékek, háztartási cikkek, a legolcsóbban beszerez hetők Csapó ucca 14 sz. Bel és külföldi festék és olajárúk raktárában. 561 11. 12

Férjem elhalálozása folytán a kályhásipart továbbra is minden fennakadás nélkül, öcsém szakszerű vezetésével továbbra is folytatom. Szives támogatást kérve továbbra is, Tisz telettel özv. Gschmeidy Jakabné, Timár ucca 17. szám. Telefon: 13—41 sz. 1599 1. 4.

Ólmot
legmagasabb napi áron veszünk
„Debreczen" kiadóhivatala

(61. folytatás.)

— Az anyámat! Az édesanyámat, akit nem ismertem, de a képzeletemben sokkal jobban él, mint sok emberben az élő édesanyja képe. Különös gonddal szoktam asszony alakjaimat festeni. Mindig más, de mindig ugyanaz: az édesanyám. Igy állitok emléket a jóságának. Legelőbb ezeket az asszonyokat festem meg a képeimen. Az ő száz és százféle ugyanegy alakját. Minden jobb képemen ott van valamilyen formában! Nagy urak szobájában pompázik, ahová életében nem tehette be a lábát, mert csak egy zsellér ember szegény asszonya volt. Most sokszor versenyeznek a nagyurak, hogy bevihessék a szobájukba! És festek rá olyan ruhát, amilyen nincs a király asszonyának se! Még élt rongyokba járt, de most úgy öltöztetem, mintha királyt szült volna azelőtt ezelőtt harminchat esztendővel a kereszt tövében!...

Átszellemült arccal, szemekkel nézett a múltba Pántó György, mintha üdítő forrás vizében frissitette volna fel a testét.

Aztán elborult az arca, búsan legyintett és tovább beszélt:

— Az apám, az apám az más!...

— Él még a tanár úr édesapja?

— Él ám! Menyecskék után jár még ma is! És engem szid, mint a bokrot!...

— Mikor találkoztak?

— Régen! Tizennégy esztendővel ezelőtt! — búsulta el magát a tanár és arcára keserű vonások húzódtak fel. Elgondolkozott, keresgélt a múltban, szedegette emlékeit, majd halkan, vontatottan beszélni kezdett:

— Hatodik gimnazista voltam. Jó tanuló. Azonban kedvvel csupán rajzolni szerettem. Az új, fehér kapanyélre is figurákat rajzoltam. Minden sima, tiszta tárgyra rajzoltam. Húzott a vágy és nem tudtam ellenállni. Akkor már tudtam, hogy művész leszek. Az apám kinozott a papsággal. Kitűnően vizsgáztam, de mit ért az, hiszen utána részes aratónak lettem az uraság földjén. Kegyetlenül feltörte a kaszanyél a kezem. Elkeseredtem és négy nap múlva azt mondtam az apámnak: »Nem fogok többé kaszát a kezembe!« Istentelenül elvert. Orromon, számon ömlött a vér. Valahányszor rám ütött, mindig újabbat káromkodtam. Szörnyü kínomban megmondtam azt is, hogy:

— Tudja meg, hogy nem leszek pap!

— Hát mi leszel?

— Festő!

— Agyon ütlek! — sujtott rám a keze.

— Üssön agyon, úgyis kutyáé az életem!

Ugy szedtek ki félholtan kezei közül. — Megszöktem hazulról és többet nem tudtam találkozni az apámmal. Azóta nem beszéltünk. Párisban, Münchenben, Rómában, Bécsben jártam, keltem, csavarogtam. Voltam én minden, hogy kitanulhassam a mesterségem. Parisban szereztem diplomát, állást kaptam, de én hazajöttem! Soha se bántam meg, pedig a vidéki magyar művész eltemetett ember! Megválasztottak tanárnak, azóta itt vagyok! Egyedül élek, mint gazdátlan kutya! Művész embernek kolonc a család! A képeimet elkapkodják, azt se várják meg, hogy megszáradjon. A képek árából törlesztem a tanya árát, mit az öcsémnek vettem. Ott lakik az apám is! Ha engem emlegetnek, akkor ma is igy emleget az apám:

— Az a gazember? Ma esperes lehetne!

— Csak akkor találkozunk, ha temetik valamelyikőnket. Aki bennünket ismer, azt mondja, hogy az apám fia vagyok! Szóval tetszik neked ez a kép, öcsém! Tudod mit, neked adom! Vidd el! Neked adom, mert olyan jól megláttad rajta a legfontosabbat. Pár nap alatt befejezem, aztán viheted!...

— Köszönöm, tanár úr!

— Na, szervusz, most eredj, mert ma délbe ebédre vagyok hivatalos. És már fél egy.

Meghódított Pántó György tanár úr.

Az ilyen beszélgetésekből megismertem az egész küzdelmes, nehéz életét. Nagyon megszerettem. Goromba modortalanságát megszoktam, mert nehéz szavai alatt is megéreztem mindig a jóságát.

Két év múlva érettségimmel a zsebemben állítottam haza.

— Most már felmentelek a munka alól, fiam! — ölelt meg az apám.

— Én pedig dolgozni akarok, édesapám!

— A jogász fiam nem küldhetem kaszálni a rétre. Meg aztán nem is lesz rá szükséged most már, ha az Isten megsegít! — mosolygott boldogan az apám.

— Édesapám, én nem leszek jogász!

Az édesapám arcát indulat futotta át. — Hirtelen haragú ember lett az utóbbi időben, s most nem tudta, miért ellenkezem a kívánságával, amit évek óta dédelgetett önmagában.

Láttam, hogy nagy fájdalmat okozok bizakodó szívének, de itt volt az ideje, hogy nyilatkozzam.

— És mért nem leszel jogász? — emelte rám sötétkék szemeit az apám.

— Nincs hozzá kedvem!

— Hm! Eddig soha se említetted, hogy nem akarsz jogász lenni!

— Nem kérdezte, édesapám!

— Ugy volt, hogy elvégzed a jogot és szolgabirónak mész!

— Soha se akartam szolgabiró lenni.

— Hát mi akarsz lenni?

— Festőművész!

— Micsoda?!

— Festőművész és esetleg rajztanár! — néztem eltökélten ámuló apám szemébe.

— Micsoda bolond beszéd ez?

— Ez az elhatározásom, édesapám! Szeretném, ha édesapám is beleegyezne ebbe a szándékomba!

— Ez teljességgel lehetetlen!

— Szépen kérem, édesapám!

— Nem pálya!

— Ehhez van kedvem!

(Folytatjuk.)

Anyák öröme!
Szép gyermek pizsama 1·60-tól
Férfiak öröme!
Meleg téli sportnig 2·28, 1·88
Meleg téli alsónadrág hosszu 2·28. 1·88
Fischer bolt az olcsóságok csodaforrása Teleki u. 73.

Paulo
vésnök és betegzőkészítő, dombornyomda, zománc-, réz- és öntött címtáblák Batthyány u. 1. sz. (telefon: 13-65.) 964 12. 13.

Csipőfűzők,
melltartók, Princess és gumifűzők speciális gyomorsüllvedéses hasköltők, orvosi rendeletre Kiss Béláné fűzőterme Kossuth ucca 59. 191 11. 2

Ágysodronyok
összecsukós vaságyak s gyermekágyak, mosdók állófogasok stb. viszont eladóknak árengedmény, Ottónál, Rákóczi utca 13. szám. 605 11. 25

Cserépkályhák
átrakását, tisztítását a legolcsóbban vállalom. Uj kályhák olcsón kaphatók. Mese István cserépkályhás, Rákóczi u. 1. szám. 1804 11. 30

Tégla és cserép
jó minőségben, olcsó árban kapható Sebestyén Lajos téglagyárában. — Iroda: Fürdő ucca 2 sz. Telefon: 26—10. 1572 vv

Aranyat Ezüstöt Orágakövet Zálogjegyet legmagasabb árban vásárol FELDHEIM ékszerész Piac-u. 75

Lámpaernyőt
pergamenből, cellofánból, selyemből, legolcsóbban készít Szabó Sámuel villanyszerelő, Rákosi Jenő ucca 4. sz. 11. 11. 13.

Poloskairtást,
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalom. Kiss, Kigyó ucca 5. szám. 54 11. 15

Gazdálkodók
figyelmébe. Páll Mihály férfiruha raktárát Csapó 11. alól áthelyezte Dégenfeld tér 3. alá, a vassátorral szemben. Szíves pártfogást kér. 1534 11. 25

Bármilyen
órát pontosan javít, jót állással. — Uj óra olcsón kapható. Borbély Gyula, Kossuth ucca 4 szám. 998 11. 6

Bőrkabát
festés, cipőt, retikült s:b villanygéppel fest Nagy Károly, Batthyány utca 10. szám. 728 12. 10

Kerékpár
nemcsak kerékpárban és alkatrészben a legolcsóbb, hanem a javításba adott kerékpárokat jóformán fillérekért javítja, Széchenyi ucca 1. szám. 1148 11. 2

Kereslet

Használt
bútorokat a legmagasabb árban veszek, hívásra házhoz megyek. Simonffy ucca 7. 1043 11. 17

Kisebb
méretű pincét keresek, bor elhelyezésére a tavaszig. Cím a kiadóban 175

Megvételre
keresek 25—30 kat. hold elsőrendű földet, tanyával, Boros festő, Piac ucca 77. 182

Elelmiszer ital

BOR
édeskés, új, öt liter vételnél már 44 fillér a „Hullaházban" Timár ucca 31. szám.
1518 11. 25

Téli alma,
sajáttermésü, kézzel szedett, kaphatók Ungvár ucca 4. szám. Baranyi uccából nyilik. 1788 11. 29

Bor,
kitünő, zamatos kapható 48 fillértől, — Wezsprémy Zoltán bor pincéjében, Péterfia 30. 66 12. 1

Féregmentes téli fajALMA
1 kiló 48 fillér.
Déligyümölcs csarnok, Piac ucca 7. szám.
93. 2. 5.

Ciánozlasson
bizalommal Csala ciánozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. Telefon: 14—27. szám. 613 11. 9

Hires
savanyúkáposzta, kölcsön hordóval, üzlet részére, Molnár fűszeres, Csapó ucca 98. 184

Ebor,
kiváló minőség, literenként ötven fillérért, — Boni termelői kimérés, Werbőczi ucca 6. 190

Pénz

Kölcsönöket
folyósitunk elsőhelyi bekebelezés mellett, továbbá beraktározott terményre s kurrens árukra, finanszirozási célokra, Magyar Általános Takarékpénztár, Piac u. 81 szám 41 11. 1

Kölcsönöket,
elsőhelyi bekebelezésre vagy árufedezet mellett folyósitunk, tőzsdei megbizatásokat elfogadunk beléteket gyümölcsöztetünk. Magyar Általános Takarékpénztár, Piac ucca 81 szám 1918 12. 1

Teljes ellátás

Kellemes lakás finom koszt, a Hungária penzióban, **szobák napokra, és hónap számra,** Ferenc József ut 59. szám. 27 11. 1.

Bútor

Hálók,
ebédlők, rekamiék, s kombinált szekrények, szezlonok, hármasszekrények, bőrgarnitúrák, előszobafalak, festmények, egyes bútordarabok, — konyhakredencek, tükrök stb. adók. Széchenyi ucca 6. szám. Bútormagazin. 1002 11. 10.

Háloszoba,
modern ebédlő, bőrgarnitura, szezlon, Singer varrógép, szekrények, s székek, mangorlógép, s gázkályha asztaltűzhely egyéb ingóságok, Csapó ucca 6., udvarban.

Oktatás

Zongorázni
tanitok kezdőket, haladókat, képzősöket akadémiai módszerrel Hatvan u. 24. Első lakás. 951 2. 3 vv

Jazz zongorát
tanit Pesten és külföldön végzett fiatalasszony, L. László Anny, Werbőczy ucca 7. Iparkamara. 3. 11. 8

Gyors- és gépirástanitás, Darabos ucca 1. szám. Értekezni lehet 3—4 óráig. 181

Tüzelő anyagok

katonatisztek, altisztek, katonai hivatalok „Unió"-tagok első rendü tüzifát, szenet s kokszot, brikettet téli beszerzésre is havi részlettfizetésre, készpénz áron kapnak. 100 kilót már házhoz szállitva **„Margit" tüzifa és szén kereskedelmi vállalatnál,** a Margit-fürdő mellett. Telefon: 10-24. 679 11. 15

Uzlet, műhely raktárhelyiség

Fodrászüzlet
nagy község központjában betegség miatt eladó. Cim a kiadóban. 1881 II. 14

Góré,
száz mázsa tengerinek bérbeadó. Bihari ucca 4. Telefon: 10—72. 180

Butorozott szoba

Havi
12 pengőért bútorozott szoba, szerényigényünek kiadó. Batthyány ucca 1. I. emelet, 2. 164

Uccai
különbejáratú bútorozott kis szoba kiadó, azonnalra is, Gólya u. 8 szám. A.

Lakótárs
keresteltik bútorozott szobába, (fürdőszoba használattal), havi 15 pengőért, Arany János ucca 20., keresztépület.

Lakást keres

Kétszobás összkomfortos tiszta úri lakást keresek. Esetleg villamos mentén. Cim a kiadóban. 159 vv

Azonnalra
keresetlenek kimondottan különbejáratu, csinosan bútorozott szoba „Tisz viselő" jeligére. 162

Ingóságvétel

Önkéntesi
extra kabátot vennék Cimet a kiadóba kérem 46

Mütárgyak
régiségek, perzsaszőnyegek, értékek, porcellánok, zálogjegyek adásvétele, csere, **műkereskedés,** Szent Anna ucca 5. 1698 11. 10

Bármilyen
törött cserépkályha csempét megvásárolok. Levelezőlapon kérek értesitést. Cim Berényi Imre, Gázgyár ucca 6. 144

Jókarban
levő női kerékpárt keresek megvételre, Martinovits ucca 6. 140

Ingóság eladás

Nagy őszi vásár az Ingóságközvetitőben. Eladásra kerülnek szép eredeti amerikai irószatok, komplett úri szobaberendezések, magános könyvszekrények különböző ülőgarnitúrák, szőnyegek, futószőnyegek, szekreterek, nacionál kasszák, gázkalyhák, fürdőkádak s szobaklozettek stb. Megvételre keresünk régi pohurakat, komótokat szekrényeket, irószatokat, disztárgyakat, bármilen disz és ezüst tárgyakról szóló zálogcédulákat. Ingóságközvetitő, Kálvin tér 19 sz. Telefon: 11—99. 1520

Varrógép
gázkályha, rádió, tükrök, bútorok, garniturák, villany transzparens alla szeparátor, öltönyök téli kabátok eladók. Csapó ucca 16., udvarban. 271 12. 9

Gázfürdőkályha
használt eladó. Arany János ucca 20., emeleti második lépcsőház. 177

Tiszti köpeny
vatelinozva, pár meleg bélésü 41-es cipő, öltözet civil ruha, tükör, felöltő, utóbbit nők is viselhetik, Ajtó ucca 26. 200

Uj tépésü
toll és pehely eladó. — Bethlen ucca 45. szám. 189

Perzsaszőnyeg
háló, irószatal, konzultükör, ebédlőszőnyeg, s hármasszekrény, előszoba csőgarnitura eladó. Simonffy ucca 7. 194

Gazdasági eszközök

Vetőgép
alighasznált, 18 soros, kanalas és négy darab angol malac eladó. — Szarvasmarhát feltelelésre jutányosan vállalok, Károly Ferenc József út 21-B. 176

Gazdasági terméynek

Szőlővesszőért
forduljon Biro Gezához Szávay utca 6. sz. 754 11. 11

Eladó házhely

Házhelynek
alkalmas 150—300 négyszögöl területü telkek, Simonyi út mellett eladók. Erdeklődni lehet: Kardos László cég nél és Rényi ügyvédnél Miklos ucca 4. szám. 1456 11. 7.

Olcsó házhelyek
eladók a Luther- és Kuruc uccák sarkán. Felvilágositást ad dr csánvi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12. I. emelet 1221 vv.

Eladó
300 négyszögöl beltelek tőkebefektetésre különösen alkalmas, Kigyó ucca 25. szám. 186

Vegyes

Fejőstehenet,
téli tartásra elvállal gazdasági gyakornok. Cim: József kir. herceg ucca 75. háztulajdonosnál. 1800

Ingyen
vállal, telelletésre 50—100 darab aklos marhat Ujvárossy István gazdaság, Bagatapuszta u. p Folyás. 178

Eladó ház

Epitkezésre
alkalmas, két uccára nyiló 200 négyszögöles házastelek eladó. Értekezni Vigkedvü Mihály ucca 51. Ugyanott háló ebédlő és egyéb bútor eladó. 733 11. 5.

Eladó föld

ELADÓ
Hajduszoboszlón a „Déli tilalmas" düllőben 26 hold szántóföld. Továbbá a gyógyfürdő közelében, a „Bánom" szőllőskertben 944 négyszögöl szántóföld, gyümölcsfákkal s épülettel Ugyanesak a fürdő közelében a Böszörményi út mellett 634 négyszög öl háztelek. Érdeklődni lehet: Czeglédy Lajos Hajduszoboszló, Rákóczi utca 74. sz. alatt.
1209

Felelősszerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.

PIACI ÁRAK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka s drb	2.50—3.00	Tyúk párja	4.20—5.50
Liba s. drb	4.00—5.20	Jérce párja	3.00—4.00
Liba k. kg	1.20—1.40	Csirke párja	2.10—2.90
Kacsa s drb	2.00—2.60	Tojás darabja	0.10—.12
Kacsa k. kg	1.15—1.30	Tojás kilója	2.00—2.20
Csirke kg	0.95—1.00		

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Alma kilója	0.42—0.66	Szőlő kilója	0.20—0.44
Apró alma	0.16—0.35	Dió kilója	0.70—0.85
Körte kilója	0.40—0.65	Őszibarack kg	65—0.90
Birsalma kg	0.30—0.50	Citrom drb	0.06—0.12
Szilva kilója	0.24—0.30		

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma	0.08—010	répa csom.	0.03—0.05
Fokhagyma	0.70—0.80	Bab, száraz kg	.26—.32
Czékia kg	0.06—0.08	Borsó literje	0.40—0.44
Burgonya r.	0.09—0.11	Ugorka drb	0.02—0.05
Burgonya v.	0.05—0.07	Spenót és sóska csom.	0.02—0.04
Fejeskáposzta	.03—0.12	Saláta feje	0.02—0.05
Kelkáposzta	0.02—0.08	Zöldhagyma	0.04—0.06
Savanyúkáposzta	0.20	Gomba kg	0.60—1.00
Karfiol drb	0.08—0.40	Paprika drb	0.01—0.03
Kalarábé drb	.02—0.05		
Petrezselyem, sárga-			

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kenyér kg	0.36	Rozs kenyér kg	0.22
Félbarna kilója	0.32	Péksütemény drb	0.04
Barna kenyér kg	0.28		

PIACI LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg	0.32	Búzadara kilója	0.40
Búzaliszt 0-ás kg	0.32	Rozsliszt kilója	0.18
Búzaliszt 2-os kg	0.29	Korpa kilója	0.10 fillér
Búzaliszt 4-es kg	0.27		